

Simon Bettina

Az üres hely

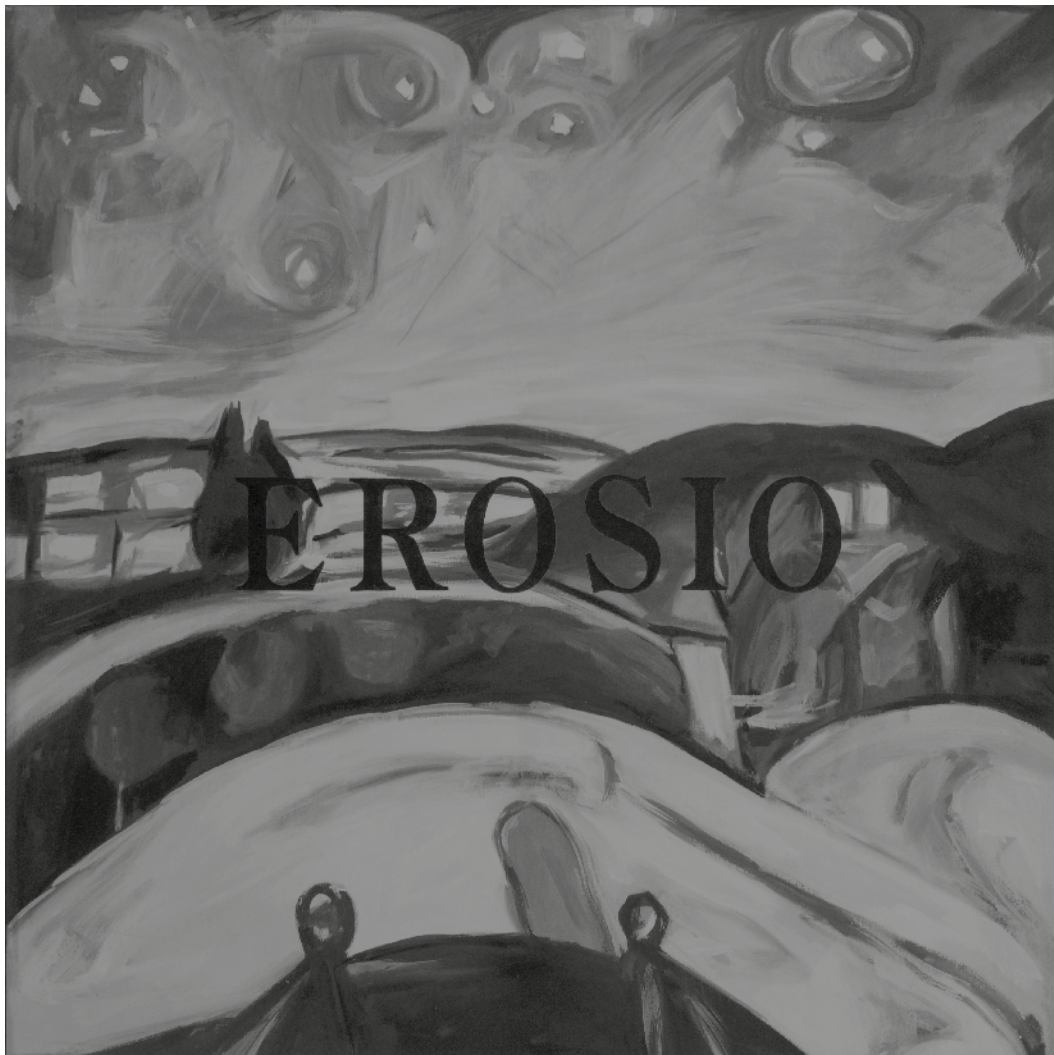
A lángosos nyitva van ilyenkor?
A kérdés a versből,
amiben a szerelemről akartam írni,
de a szerelmi költészetről beszéltem,
most nyert értelmet, évekkel később,
amikor kontaktlencse nélkül
kiszaladtam egy lángosért,
és a lángosárus helyén
eladó, csupasz fenyőfák vártak.
December van itt is, és nem látom
az illatos, fehér kocsit tegnapról.
Talán máshova parkolt a fenyőfák,
a karácsony miatt. Felhívtam telefonon,
mintha elvakított volna a szerelem,
és megkérdeztem, nyitva van-e a lángosos.
Értelmet nyert a kedvtelésből
megfogalmazott kérdés.
Választ kaptam. A lángosos anyagbeszerzés miatt zárva.
Valahol most rengeteg lisztet
és olajat pakolnak le egy polcról,
és én addig nem ehetek.

A halvány vonaton

Tiszta voltam és éber, fürödtem, eleget aludtam
aznap, és indulás előtt vagy fél órán keresztül
gyömöszöltem magam alá a párnám. Tiszta
volt ő is, amilyennek mindig láttam.
Éreztük egymás szagát, mintha nem lettünk
volna tiszták mégsem, minden ugyanolyan volt.
A vonat, amivel együtt utaztunk, halkán zúgott,
mi hangosan figyeltük a másikat, alig pislogva.
Az egyszínű tájban halvány állatokat keresek,
amikor egyedül vagyok, ilyen figyelmesen.
Mindenki leszállt, mire észrevettük,
a vonat nem fog továbbmenni.

Az olaj szaga

Lassan elfogy az étolaj, sok spagettit főztem.
Biztos gondolt erre, hogy el fog fogyni, ő is,
amikor kedvességből kicserélte az olajat a fritőzben,
hogy kisüssön néhány szelet rántott húst.
Így tényleg gyorsan elfogy majd az olaj,
nem úgy, mint nálam, alig észrevehetően
az apróra vágott hagyma alatt.
Ha én mentem volna gyakrabban,
ő sem cserélte volna ki az olajat mindig.
Milyen bűdös lett volna a hajam, ha többet
vagyunk nála, nekem így is fullasztó már.

TÓTH CSABA:
Az ég
lerombolása

Király Csenge

Helyettem?

A fiatal nő a hátizsákjával a Taigetoszon áll. Színezett kép, 1996. Szöszös, fekete melegítőpulóver. A nő haja hátra fogva. Félig mosolyog, félig a kamera irányába néz, a jobb kezével a távolba mutat, a felhőkre, az arcán győztes vigyor, pedig még csak félúton voltak, az orra körül grafitmaszat szeplők. A lábán kifeslett túrabakancs, a szemei egyszínűek a fákkal.

A kamera exponálja az arcába néz, nem látszik a képen, de hunyorított, ahogy elkészült, a kis csavarós gombbal a lány arcára fókuszált.

Van egy másik kép is, ami a csúcson készült, az nem került be az albumba. Ott a fiú és a lány egymás derekát átölelik, mindketten egy cölöpön ülnek és látszik az arcukon, hogy kényelmetlen a seggüknek. A lány lábánál egy üres hátizsák, a fiú arcán félszegre felkent vigyor. Vannak mögöttük fák is, a sötétzöldebb fajtából, leginkább fenyők.

A harmadik ember a képen ő nem látszik, pedig nem ő fotózta őket. Ő éppen a halálán van, a nő méhén belül. Apró darabokra oszlik, miközben ő csak egy kicsi fájást érez, mintha előbb jönne meg a menstruációja. Nem akar velük maradni. Nem akar bennük lenni. Nem akar megváltozni.

A nap hasad bele a képbe, olyan, mint egy fehér fotó. Az előhívatott kópián fényfoltok. Egymásra csúsznak az alakok, mintha a függőnyt csúsztatná át magán a szél. A nő és a fiú arca egymásra rakódik, olyanok lesznek, mint egy nagy százlábú. A nap a fiú halántékába kerül, az erdő ellenben elcsúszik, mint a palacsintatészta.

A negyedik fényképet nem csinálták meg, mert nem volt, aki ilyen fényképet csináljon. A nő átöleli a fiút és a fejét a vállába fúrja. Az arca könnyektől foltos és kinedvedzett, a fiú homlokán ráncok, a harag ráncai, a vállán tartja a nő nyakát, a nő fejét és azt suttogja, hogy büszke vagyok rád, persze képen nem lehet azt suttogni, hogy büszke vagyok rád, a nő a szemét az erdőre feszíti, a fiú a felhőkre réved.

Az ötödik képre már fényképezőgépük sem volt, pontosabban éppen az lehetett az ötödik kép, az összetört fényképezőgép, benne a lencsével. A nő, amikor kiesett, miután hazaért, a férfi éles kiáltása, amikor meglátta, az összefolyó veszekedés a másik szobából, a lopva lehúzott vécé, a szokatlan furcsa szag és a konyhakőre csúszott mosószippan.

Az ikon

Amikor a világ szűkülni kezdett, végül már csak egy pénzérme maradt a tetején. Nem túl nagy pénzérme, a szírom-alakú világ szinte minden oldaláról elérhető. Bele volt vésve egy őszirózsza és egy kettes, mivel egy kétforintos volt. A föld lakói viszonylag hamar kibékültek azzal, hogy ezentúl két napjuk lesz és mint a karc a szemüveglencsén, örökké benne lesz a látóterükben egy szabályos kerek rézbarna folt (feltéve, ha valaki felnéz az égre). A tudomány őrzőit, a tudósokat hívták segítségül, akik megtalálták a megoldást: az égbolton egy gigantikus pénzérme sziluettje látszik, ami a légkörben az Északi sark fölött lebeg. Ezzel lezártak is tekintették az ügyet.

A közvélemény elcsitul érmeügyben, kivéve azt az izgága egy százalékot, akit semmi sem hagy nyugodni és az összes közül éppen ezt az egy semmit választják. Ez az egy százalék képviselni akarta magát a választáson. Be akart ülni a Parlamentbe. Miután ez nem sikerült, mert megunták az újabb próbálkozásokat és a szülei beteljesületlen álmait sem kellett teljesíteniük, megpróbálták racionális módon beépíteni az érmét a mindennapokba. Ekkor jelentek meg a nyereszkesedők. Egy sereg vajákos említette meg csak mellékesen, hogy ők tudják az érme okát és egyébként teljesen triviális az egész.

A NASA ezután, az álhírek terjedése ellen, elkezdte az érmével kapcsolatos műholdas kutatásait, hogy megpróbálják közelről lefotózni. Ez azonban nem sikerült, mert a titokzatos (és hatalmas) érme közelről nagyon elmosódott volt (egy kopottabb kétforintosról volt ugyanis szó). Egy Szaudi országban hivatalosan istennek nyilvánították az érmét és a katolikus egyház is nyitottabb lett felé (, mint a homoszexuális embertársaik felé például).

Így alakult, hogy a *sokszázezredik nagy háború* utáni első évet, amit megelőzőleg a költők és írók csak arról tudtak műveket alkotni, hogy nekik mennyire fáj, jobban, mint létező lényeknek lehet valaha, a festőművészek pedig csak a másik nem képviselőit festették meg állati alakban, a zenészek pedig nem komponáltak mást, csak veretes és hátszörzagú gyászindulókat, azt az egyetlen évet, az érme évének nyilvánították a kölcsönös boldogság és szolidaritás nevében, egy év munkaszabadságra ítélve mindenkit. Ekkor az érme megsértődött és lezuhant.

Makó Ágnes

A futam

Álmomban már egészen közel volt a vég, csak egyetlen apró mozzanat hiányzott, ami egy utolsót lök a rendszeren. Az elnyomottak között éltem, tudósként az én feladatomból volt, hogy meggyőzzem az uralkodókat, mégse rendezzék meg az autóversenyt. Számításaimból egyértelműen kiderült, a fényes, suhanó versenyautók kerekeinek súrlódása pont annyi hőt termelne, amivel átlépnének a felmelegedés végső határát. Ez éppen elég lenne ahhoz, hogy a forróság áttörjön minden gátat és a Földre zúdulva eltöröljön fát, óceánt, várost, embert. Az uralkodók most sem hallgattak rám, gúnyos mosollyal leintettek, azt mondták, túl sokat aggodalmaskodom. Hiába érveltem egyre kétségbeesettebben. Be kellett látnom, hogy tényleg vége, most már fel kell adnom, újra nélkülünk döntenek mindannyiunk életéről. Ez lesz az utolsó futam. Tudtam, hogy órákon belül egyetlen hatalmas hóhullámban égünk el valamennyien, aki pedig mégis túlélne, arra lassú kínhalál vár az üres, forró sivatagban. És még elbúcsúzni sincs időm.

Felriadtam, a szobában sötét volt és meleg. Lerúgtam a takarót, de így még jobban izzadtam. Kimentem a konyhába, megnyitottam a csapot és vártam. Megtöltöttem a poharamat, ittam egy kortyot, langyos volt a víz. Percekig folyattam a csapot, de egyre melegebb víz jött, inkább visszafeküdtem. Nem tudtam elaludni, szédültem. Cikkek és tanulmányok nyüzsgő raja keringett a levegőben, röpködtek a csillár körül a fekete, szemcsés szövegtörzsek, az óriási betűméretű címek és a színes grafikonok. A zárt ablak fekete négyzetében láttam a méhlepény szövetebe szorult mikroműanyag-darabkákat. A redőny lécei között két és fél fok, talán, ha teljesen leereszteném, másfél fokra is le lehetne nyomni, de nem vagyok hozzá elég erős. A másik oldalra fordultam, az ágy megreccsent alattam, szárad a fa, irtják az esőerdőket, a viharok már extrém szélsőségszerűek, szedik szét a tetőt, látom a sötét égen a Göncölszekeret. A szekrényajtó félig kinyílt ajtaján megcsillant a fény, kis lángnyelvek, majd nagyobbak, a bozóttűz gyorsan terjed, narancssárgára festi a hálószoba egét. Az elszenesedett állattetemek és a füst szaga fojtogató. Megkerestem az éjjeliszekrényen a távirányítót és bekapcsoltam a légkondit. Zúg, hűti az utcát, melegíti a hálószobát, jégcsapok csüngenek az erkélyrácsról, leválik egy háromezer négyzetkilométeres jéghegy, emelkedik a vízszint, a sugárszennyezett hűtővíz eléri a kritikus zónát, bekapcsol a vészcsengő, fülsiketítően berreg.

Felugrottam, kóválygó fejjel az ajtóhoz botorkáltam. Bözsi néni volt az a földszintről, fürdőköntösben. A haja kócos, a szeme alatt karikák. Sírós hangon kért, menjek le segíteni, csőtörés miatt vízben áll az egész földszint, ki kellene cipelni a lakásából mindent, ami még menthető. A szőnyegek! A bútorok! Minden vizes! Együttérzően bólogattam. Szegény Cirmi a szekrény tetején ül, az alomtálcája meg úszik a vízen! Megremegett a gyomrom és hangos röhögés tört ki belőlem, pedig őszintén sajnáltam Bözsi nénit és Cirmit. Próbáltam gyorsan elfojtani a nevetést és kedves hangon megszólalni, végül levegő után kapkodva, vörös arccal megígértem, hogy rögtön öltözöm és lemegyek. Tíz perc múlva már a földszinti konyhában gázoltam térdig a langyos vízben és hordtam át a fagyasztóból a húsokat, az öt kiló gyalult tököt és a műanyag dobozokba adagolt töltött paprikát a második emeleti Zsolt bácsi hűtőjébe. Utána a nappaliból vittük ki a kis asztalt, a könyveket, majd létrára állva leszedtem Cirmit a szekrény tetejéről, közben végigkarmolta az alkaromat. Bözsi néni tévéje úgy ázott be, hogy nem tudtuk kikapcsolni, átkapcsolni, sem lehalkítani, így pakolás közben végig a monacói nagydíjon köröző autók surrogását hallgattuk teljes hangerőn.

Szilvásgombóc

Anya már harmadszor szól, hogy terítsem meg az asztalt. Semmi kedvem felkelni a tévé elől, úgy teszek, mintha nem hallanám. Hátha elfelejti, vagy megunja és megterít, vagy megkér valaki mást, vagy csoda történik és ma nem is lesz ebéd, mondjuk, minden odaég, vagy bombát találnak a szomszéd építkezésen és kiürítik a házunkat. Megint reklámszünet, ma már tizedszer látom ezt a hajszeléreklámot, átkapcsolok a sportra, de ott is reklám megy. Anya úgy kavargat a konyhában, hogy a Metallica-klip alatt is hallatszik a fakanál kopogása a lábos alján, de teljesen más a ritmusa. Csapódik a bejárati ajtó. Na, végre már! Le a cipővel, be ne hozd a sarat, most mostam fel! Mindjárt kész az ebéd! Apa szuszogva húzza le a bakancsát, miattam ne siess, hazafelé benyomtam egy giroszt az aluljáróban. Anya hátra se néz, kiabál, de közben is kavar veszettül, mi az, hogy girosz, az eszem megáll rajtad, tudod, hogy reggel óta főzök, jönnek Andrásék, ugye nem felejtetted el? Az inged a kanapén, borotválkozhatnál is. Apa morogva bemegy a fürdőszobába, ingben jön ki, ledobja magát mellém, együtt nézzük a reklámokat. Csengetnek, anya szalad az ajtóhoz, András vigyorog a feje tetejére tolt napszemüvegben, velem nem tudom hányadik felesége szűk, rövid ruhában, meg az unokatesóm, sovány, a szeme résnyi, mintha mindjárt elaludna. Anya magán felejtette a fehér alapon bocifoltos kötényt, vöröslő arccal tépi le, összegyűrve bedobja a konyhába, a szék mellé esik. Helló, hölgyek, urak, na végre itt, tíz perce körözünk, sose találjuk a házatokat, mindegyik tök egyforma, nem tudom, ti hogy találtok haza esténként! Kinézek az ablakon, ahonnan ellátni a hegyekig, de most lefelé nézek, a ház előtt azonnal kiszúrom András piros kabrióját. Anya kiabál, szólj már a bátyádnak, jöjjön, ebédelünk, de nem kell szólnom, hallom, ahogy Zsolt dübörgő léptekkel kiviharzik a szobájából, valami köszönésszerűt morog, leül és belebámul a húslevessel teli tányérba. Heten már pont nem férünk el az asztalnál, úgyhogy anyával és Zsolttal hárman ülünk két helyen, a térdem az asztal lábának nyomódik. Anya fél percre ül le, leginkább ki-be rohangál, hordja az ipari mennyiségű kaját, vadast, szilvásgombócot, az unokatesómnak külön zöldséglevest és gombapörköltet, mert nem eszik húst, de ő ezektől sincs elájulva, leginkább csak vizet iszik. András felesége folyamatosan beszél, már rég nem tudom követni, valami szoláriumról, meg színházbérletről, meg tölgyfa hordóról hadovál. András kinyitja a bort, amit hozott, bátyámat kérdegeti a szakuliról, ő egyszavas válaszokat ad, aztán kérdezi tőle, nem akarsz külföldre menni dolgozni? Pont ilyen életrevaló, ügyes fiatalokat keresnek a cégemnél, autókhoz kell egy kicsit érteni, Angliába, vagy Hollandiába is lehet menni. Zsolt felnéz, azt mondja, lehet, végül is miért ne. Anya rázza a fejét és legyintget, jaj, hagyjad már, Andris, hová menne ez a gyerek Angliába meg Hollandiába, hülyeség, lesz munkája itt is, csak végezze el az iskolát, aztán majd meglátja, mihez lesz kedve, na, vegyél még gombócot, hozzak még porcukrot? Most András rázza a fejét, kösz, nem, na, jó, még egy utolsót, de cukor nélkül, nem ártana fogynom egy kicsit, a kávé is üresen iszom, de tényleg, Zsolti, gondold meg, nem baj, ha még nem végeztél a suliban, ha a gyakorlati tudás megvan, vagy legalább az alapok, aztán úgyis bejössz menet közben. A bátyám bólogat, anya úgy áll fel, hogy a terítő a combjára tapad és sodorja magával, miközben elindul András felé, azt már nem, állítsd le magad, elvégzi az iskolát és punktum, már csak egy év van hátra és most biztosan sikerülni fog, utána akár érettségizhet is, elmegy András mellett, ki a konyhába, látom, ahogy kiveszi a szekrényből a majdnem tele zacskó porcukrot és az egészet a szilvásgombócokra önti.

Petőcz András

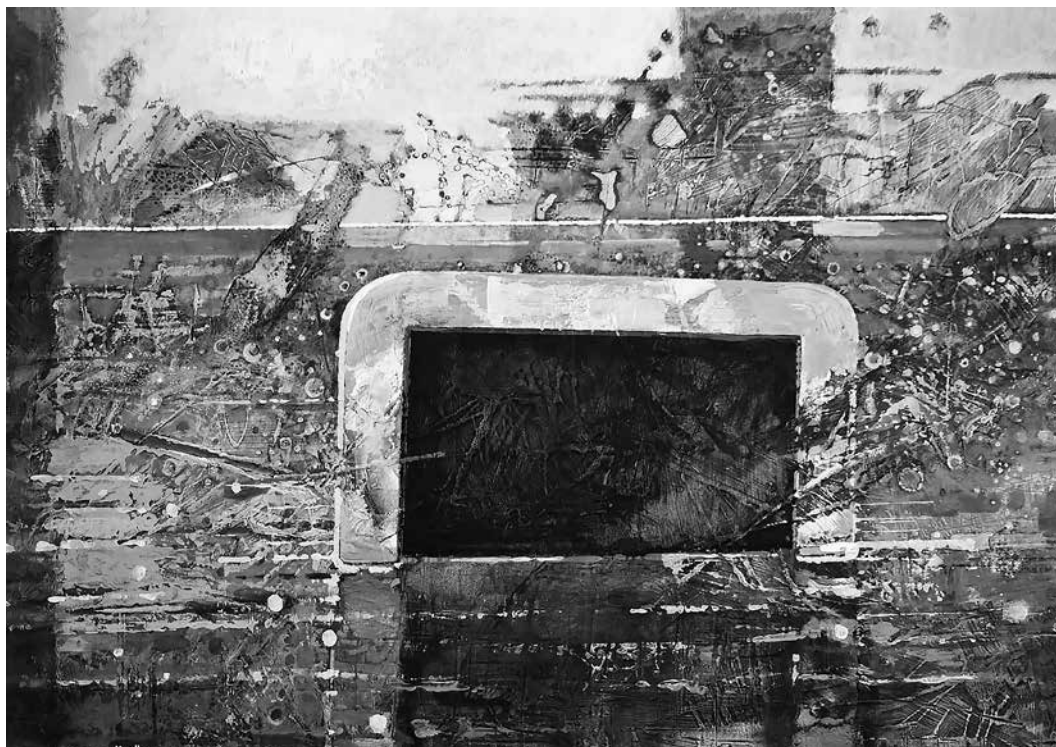
Idő, Európa

A mozdulatlan időt figyeled,
a kezed mozdulatlanságát,
az időt, nem, nem, nem, nem
lélegzik körülötted, az

idő, belemeredve valamiféle
csendbe, lélegzetfojtott idő,
mintha valami *előtt* és *után* is,
már-már *túl* valamin, szinte

*túl*nan, gyönyörű idő, nagy-nagy
lélegzetvétel-idő, hatalmas beteljesülés-
idő, futás-idő lesz,

ha majd *túl* leszünk azon a valamin,
a lélegzetfojtott mozdulatlanságon,
az *idő*n, a megfoghatatlanon.

KOTNYEK ISTVÁN: Lemerülő tablet

Hárman – ülök itt

Tíz lépést teszek előre, egészen a fürdőszobáig.
Kezet, arcot mosok, frissítem magam. Homlokom
a tükörnek feszül: így nézek bele a szemembe.
*Farkasszemet nézek: csend, hűvös és sík felület,
bezártság, majdnem szomorúság, ahogy itt – –*

Aztán újból: tíz lépés vissza, leülök az asztalhoz,
a géphez. Számítógép, szöveget szerkeszt, *szöveget
gépelek bele a gépbe*. Megnyugtat itt, a csendben,
ahogy hallok a saját szöszmötölésem. *Hárman vagyok,
mondom, negyediknek pedig a külvilág, vagyis a többiek.*

Ott a külvilág, vagyis a válság és a háborús helyzet,
és az összes többi, nagyon is fontossá lett ostobaságok.
Hozzákezdok a gépeléshez, tisztázom a szöveget,
lélegzek közben nagyokat, valaminek a felén már
túl. *Innen és túl, mondom magamban, valamiféle*

*életnek a felén már régen túl, mondom magamban,
közben hagyom, hogy elringasson a saját gépelésem.
Pihentető munka.* Megnyugtat ez az egész, a reggeli
futásom, szaladásom a billentyűk sokféleségében,
megnyugtat a számítógép-kopogás, szöszmötölésem,

és a zene, megnyugtat, ahogy ritmusa lesz a szövegnek.
Ahogy a sokmillió mikroprocesszorból, az agyamból és
a gép agyából előlépnek a hangok: az anyanyelv biztonsága,
a tevékenység öröme, a *győzelem*, ahogy megszületik a vers.
Ülök itt hárman: a gép, a szöveg és saját tétova önnön magam.

A festő monológja

A vérárfolyam
egyre alacsonyabb,
ezért erős színekkel
dolgozom.

Erős színekkel,
hogy észrevegyenek.

Festőművész vagyok,
nem létező és
gyönyörű világokat
alkotok.

Nincs elég pénzem,
ezért a nem létező,
de gyönyörű világokat
pénzzé teszem,
ha lehet.

Szerencsém van:
a város megtelt
őrjöngő, éhező árusokkal,
és felhevült, izgatott
vásárlókkal.

Papírhegyek, autóalkatrészek,
lekoszlott számítógépdarabok
és konzervdobozok között ücsörgök,
árurom erős színekkel készült
csendéleteimet.

Hullámszik, lüktet a tömeg.

Az egymásra torlódott vidám és
felhevült emberek között kisebb
balesetek és gyilkosságok
történnnek olykor-olykor.

Végül is a halálesetek száma
elenyésző.

A nagy hangzavarban
az ilyesmit alig lehet észrevenni.

Az áldozatok sikoltását
elnyomja a tömeg
izgatott és kielégületlen
lihegése.

Egyre erősebb színekkel
dolgozom.

KOTNYEK ISTVÁN: Tollfosztás

Kopriva Nikolett

Az égig érő paszuly

*„A rossz mondataim voltak igazak.
Te a jókat hitted el.”*

(Simon Márton)

I.

Gyerek voltam, amikor először hazudtam,
égő szemekkel mondtam anyámnak,
hogy nem miattam haltak meg
a kaktuszok: betegnek születtek.
Aztán az osztálykiránduláson,
amikor békát és gilisztát boncoltunk,
fájó mellkassal ültem az ebéd fölött,
de egy falat sem fért le
torkom kémcsövén.
Utána hetekig bujkáltam
magasra emelt falaim mögött,
majd kezdődött előlről,
indokolatlan történetek arról,
hogy ki vagyok,
és mit csinálok, amikor senki sem lát.
Neked is meséltem a háromkirályokról,
akikkel, úgy tudtad, személyesen is találkoztam,
az istenről, akivel reggelente beszélek,
meg arról, hogy utánad mennék, ha felmásznál
az égig érő paszulyra.

II.

Idővel persze te is eltűnsz
az elhalványuló utakon,
hosszú kabátban és kalapban
hetekig mégy, megül benned
az áthúzott várostáblák szomorúsága,
s a két tábla közti homályos, sárga tér,
melyben mindenki átutazó.
Időnként hallod, hogy megszólalnak
az útszéli fák,
nézed *nagy, mohos arcukat*,
ahogy hajuk mögül figyelnek.
Hosszan meséled nekik titkaid:
beszélsz az égig érő paszulyról,
hogy addig másztál,
míg minden ellened fordult,
míg a levelek rád tapadtak,
fojtogattak;
a háromkirályokról,

meg dédanyád szelleméről a kamrában,
aki hajnalonta sír.
Áramló betűid fölissza a fakéreg,
az ágak csontjaidhoz hasonulnak,
vagy a sárga-zöld lombhajban
élsz tovább.

Nagyapám

Nagyapám kézfejen térképpé rajzolódtak
a ráncok, most azon magyarázza
a régi utcaneveket,
hogy hányban, hol és mi történt.

Nagyapám szemében egy nagy,
zöld folyó árad,
hallom sistergését.

Nagyapám háza visszhangozni
kezdett, mert kiürült.
Most hátán cipeli a csendet,
görnyedten jár-ke,
és szótlán túri,
hogy nap mint nap gúnyolódik.

Fényképein életre kelnek az arcok,
állandóan kiszólnak a múltból,
azt hiszik, helyük van
az emlékein kívül.
Ő helyet szorít nekik maga mellett,
és kávét főz.

Kiszínezném az álmait, hogy elhiggye,
ez nem a magány,
csak a kint kongó harang
emlékei.

Szolcsányi Ákos

Dávid

(részlet)

Akkor már király voltam. Akkor lettem tényleg az, ha egy király attól király, hogy egyedül ő az. Amikor az előzményekre gondolok, csupa lépés jut eszembe, hogy megyek, valakik mindig mellettem, jobbára, vagy legyen, mindig, katonák. A párbaj utáni napról hármukra emlékszem, akik kettőnk között ültek a szekéren, vittek Saulhoz, a királyhoz, kérdeztem vissza, Saulhoz, vágta el az egyik. Nem volt hatalmad közelebb kerülni vagy nem akartál, semmiképp sem esett jól – de, igaz, mit mondtam volna neked? Nem most, hisz most neked mondom mindent, de akkor! Az előző estére gondoltam, a Míkál nélküli részére, vagyis magamra. Szégyelltem volna magam, ha nem lett volna vicces, hogy másnap már ott ülök, helyet is szorítottak, vagyok valaki, láthatólag senkinek sem kevesebb, sem több mint tegnap. Az úton hányinger és nevetés ingerelt. Sajnálom is, hogy olyan messze voltál, talán egy szavad elég lett volna, hogy visszaszóljak, hogy megkapd, amiről most már csak beszélni tudok. De ha ennyi maradt a te hazugságod és az én csöndem ellen, hát ennyit teszek. Hazudok, persze.

Szótlan pihenők és két számon tartott, jellemzők nélküli szállóhely után harmadnapra érkezünk meg Saul palotájához. Négyfelől ugyanannyi, ugyanakkora ajtó, ahogy a kocsis tájékozódó körei során megfigyeltem. Mindegyik tűnhetett főbejáratnak, az is, amelyiken végül bevezettek. Bent, a hatalmas csarnokban már világosabban elváltak a fontosabb és mellékesebb lépcsősorok. Kicsit megkönnyebbültem, amikor egy keskeny és alacsony oldallépcső felé intettél, nem éreztem jól magam abban a tágas, mégis véges térben. Persze nevetséges, de akkor úgy tűnt, nekem kedvezel azzal, hogy a szinte konyhaszerű, kis helyiségbe vezetted, ahol egy másik pap várt, vörös hajú, de itt-ott már őszes, fogsorában széles, de sehol nem egész fognyi hiányok.

Játssz a sípodon, kérte, mihelyt behúztad mögöttünk a függönyt. Neked se köszönt, nyomtam vissza a gyomromból nekiinduló szégyent, a helyzet ilyen, nem én, akár játszhatok is. A kinnak, amivel elejtettem a sípot, amivel fordítva vettem fel, amitől kiszáradt a szám és a torkom, már nem tudtam mit felelni, maradt a megadás, akár el is ronthatom, akár lehet annyira rossz is, hogy ne utaljon semmire, amihez képest rossz volna, bár erre a pap nem hagyott elég időt. Félbeszakított, közelebb jött, hogy jobban megnézzé az arcomat, jobbról, balról, majd a karjaimat, egész közlőrl. Hirtelen a szemem elé emelte a kezét, erre hátrahőköltem és pislogtam, de a fenyegetés nem folytatódott.

Ehelyett különböző méretű poharakat és két kancsó vizet vett elő, elmondta, melyikbe mennyi fér, aztán megkért, öntsem szét a vizet úgy, hogy minden pohárban ugyanannyi legyen, mindkét kancsóban is ugyanannyi, és a poharakban összesen annyi, mint a kancsóban külön-külön. Gondolkodtam egy kicsit, csak a helyzet kedvéért, aztán elrontottam. Próbáltam készségesen önteni, tényleg dühösnek látszani, amikor kilötyönt egy kevés. Biztosan nem oldottam meg a feladványt, de azóta sem tudom, miben tévedtem – te nem mondtad meg, a mértéket pedig már akkor sem jegyeztem meg, amikor a pap mondta, mint egy bemutatkozásnál, a bólogatásomra figyeltem. A poharak csillogtak.

A pap a mutató- és középső ujját végighúzta az asztal felett, a kancsótól éles ívben a fal felé. Tudtam, hogy ezzel neked jelez, nekem sietve annyit mondott, elég, talán, hogy ne vegyem észre a mozdulatot. - Megtanulsz olvasni és majd költő leszel – mondtad végül –, de ez ráér. Meg nem is fontos, csak valaminek kell lenni. Majd. Most vár a király. Ebédre. De előbb megmosakszol.

Nem számítok az érdeklődésedre, de nem kevésbé fontos, mint bármi más: jólesett a fürdő. Főleg az egyedüllét, ami megvédett attól, hogy bármi megvilágítsa vagy leértékeld a szót, költő. Hozzá a kényelmes időpont, majd, és a meleg víz – ahogy egy lusta kamasz, ilyennek képzeltem a felnőttkort, ingyen lenni valakinek. A délelőtti nap is megfelelő erővel sütött át a helyiségen,

a három cserépkádon előbb sietve, majd a helyzethez lassulva haladtam végig, míg a mocsok barnává, szürkévé száradt foltjai feloldódtak az első és a második kád fehér habja alatt, hogy a harmadik átlátszó vizébe már céltalanul, szinte vidáman másszak be. Ahogy máskor sem, amikor boldog voltam, eszembe sem jutott, hogy hálás legyek, neked végképp nem.

Nem siettettem semmit, de mire kihűlt a víz és még mindig egyedül lehettem, háttérbe szorult a nyugalmam is. Ha valamit, ezt szégyeltem, hogy mint egy megkorduló gyomor, jutott eszembe a párbaj, Míkál, a hajamon végigfolyó olaj, még otthon. Felöltöztem az odakészített tiszta váltás ruhába és arra gondoltam, kivárom, mire értem jöttek. Jó volt ez a dacos tétlenség, legalábbis jobb, mint tanácstalanul nézegetni az elmúlt napokat, de hamar eluntam és kiléptem a fürdőből. A folyosón két katona, hallottam volna, ha elmozdítják az ajtót, belesniük nem volt hol. Tényleg egyedül voltam, gondoltam büszkén. - Most?, kérdeztem az egyiket. - Saulhoz, felelte, a madaraival van. Talán a másik fintorgott, talán egyikük sem, mindenesetre nem mondtak többet.

A fürdőhelyiség sóillata után a madárteremben minden színt, csicsergést, magát a király látványát is áttetsző ködbe vonta a madárszar meleg, barátságosan enyhe, de a tetőtlen, tágas helyiség minden szellőjénél szívósabbnak tetsző szaga. Maga Saul a terem egyik melléklépcsőjén ült, dísztelen, sűrke ruhában, meztelen sarka az első lépcsőn, lazán szétvetett talpain tyúkszemek, élesen ellentmondott a környezet ráérős, növényyszerű tempójának a kapkodás, ahogy az arcára pillantottam. Vagy nem tűnt fel neki az ijedtségem, vagy mulattatta, vagy megbocsátotta, vagy mind a három.

- Hát te vagy az? De bűdös vagy! Mindegy, amúgy sem fogsz mindennap fürdeni. Meg úgyis megszoklak. Te is megszoksz engem, egy időre. De ne félj, elég vagyok én magamnak, téged nem nekem kell betörni. Például hogy lehet illet kérdezni valakitől, hogy „te vagy az?” Milyen feleletet adhatsz rá, nem, nem én vagyok? Ül le. Jó itt? Majd lebontathatod, ha nem tetszik. Csak várj meg. Mostanáig én vártam rád. Már ha te vagy az, hehe. Szóval itt vagy. Látom, élvezted a fürdőt. Eleinte én is, de aztán mindig fáztam utána, még felöltözve, melegben is. Mint körülmelés után, már ha emlékszel, milyen volt előtte, én sem, csak a kicsiken láttam, hogy utána, mármint bármennyivel utána, nem ugyanúgy mosolyognak. Hagyjuk is ezt. Szereted a madarakat? Nem az enyémekeket, azokat még muszáj, hanem a madarakat általában? - Még muszáj? - használtam ki, hogy nálam a szó. - De hát mit csinál, amire várnom kell? - Ki mit csinál? Én? Hát nem mondták, hogy tegezhetesz? De sietős volt nekik! De mindegy, mindegy! Én nem csinálok semmit. Majd lesz valami. Az mindig. Nekem mindegy. Mármint már mindegy, meg ami rajtam változtathat, az is mindegy. - De hát miért volna mindegy? - Hirtelen úgy éreztem, hogy ez az, valami eldőlt bennem.. Felnőtt vagyok, majd meglátod, olyankor már fontosak ezek az érzések. - Biztos meglátom majd. De mi történt? -A feliratokon veszünk össze a rabbival. Hogy mennyit írjunk, a falakra, a homlokzatokra, mindenhová. Hosszabbakat akartam, ne csak az Ő nevét írjuk le, meg hogy jó, hogy hálásak vagyunk, ne csak ennyit, és ne ilyen sokszor. Hanem hogy hogyan. Történeteket. A tanulságon spóroljunk, ha már kell. Azt mondta, száznegyven betűt enged egybe. A több zavaró lenne. Veszekedtünk, mindent megpróbáltam, még úgy is tettem, mintha örült lennék. Kétszáznyolcvanot ajánlott, de olyan arccal, mintha leköpne, na, akkor éreztem, hogy mindegy. Bár lehet, hogy már azelőtt az volt. Később biztos nem, aki ráébredt, azon észreveszik, és akkor már tényleg mindegy is. Felkent téged is, ugye? - Igen - feleltem azonnal, amikor figyelek, nem tudok gondolkodni, anélkül meg hazudni, titkolózni sem. - Akkor emlékszel, mit mondott a rabbi, persze, Ő, csak általa, szerénykedjen csak, de hát egy ilyen szertartás után mi marad nálad, és mi nála? No, de hagyjuk, majd meglátod. Még rám fogja, hogy ellene akarlak fordítani. Meg aztán nekem is mindegy, vigyázol-e magadra. Együnk, az biztos, meg nézd meg a gyerekeket, az jó.

Szerencse, hogy nem beszéltem veled sokat. Akkor most lenne ízlésem, persze olyan, mint a tiéd, persze pont annyira más, hogy még túlélhessen, és akkor utálnom kéne Sault. Bárhogy könnyű volt iránta érezni – de már akkor megszerettem. Bár hazudok. Az biztos, hogy elsőre nehéz volt örülni annak, hogy meghalt. Aztán belejöttem, mindennek lehet örülni, és akkor már az is az örömhöz köt, hogy sikerült érezni. Meg aztán, miért ne hazudnék róla? Ha így is

eleve hazudok, hiszen honnan emlékeznék minden szavára? De sokat beszélt, és mindig így. Az örömben is biztos vagyok, végre valaki beszél, még ha, ahogy értettem, csak magáról – de mi másról lehet, főleg ennyit? Amiatt sem tudtam haragudni, ahogy elküldte a terem előtt várakozó öröket. Pedig előre a mozdulatba görnyedt a válla, mintha éppúgy nem tudna engedetlen lenni, ahogy a haja sem nőhet ki újra. Így a parancsoló biccentés fedezete is egy másik akarat volt – maga Saul csak rövid, csúfolódó mosolyáról dönthetett, arcáig engedi-e vagy csak a szemében tartja. Mindenesetre kettesben maradtunk, amíg az ebédlőbe nem értünk, ahol megismertem, mint mondta, a gyerekeket, Míkált és Jonatánt.

Fél év volt köztük, ahogy Saul kínos magyarázatából megtudtam, egy testvérpártól születtek. Inkább rájuk ütöttek, maga Saul csak megcsinálta őket, épp ilyeneket akart, nem a vérért szaporítani. Mintha nem róluk lett volna szó, nem fűztek hozzá semmit, derűs hangon kérték, kínálták a fűszeres tálakat. Míkált nem tudtam a táborban látott képéhez mérni, túl eleven ütemben zajlott az ebéd, túlságosan jólesett a fogásokról beszélni, melyiket szeretem, vagyis végül is magamról, túl ártatlan és otthonos volt a tompa sarkú, négyszögletes asztalt körbeülni. Mint egy vendég, akiről nem tudják, hogy szökevény, beszéltem arról, hogy eszik nálunk a tojást, és hogy enném én, ha bárhogynem lehetne. Mire véget ért az ebéd, és a beálló csöndben lehetett is, szabadott is végigmérni Saul két gyereket, már az övök voltam. Hasonlítotok, két szép, kicsit alacsony, barna fiatal, rengeteg anyajeggel, a legtöbbjüknek nem volt párja a másik testén. Míkál három évvel volt idősebb nálam, ez akkor nővé tette őt és gyerekké engem. Innen volt feltűnő, sőt gyanús a kedvessége, annyira, hogy többször csak azért néztem rá, hogy testi hibákat keressek, hiába, valamit, ami indokolná meleg, kitartott és érdeklődő tekintetét. Mint egy kérdés, amire valóban nem tudnék rossz választ adni, és ha én tartanám rossznak, meggyőzne, hogy tévedek, miközben nem is mond semmit. És mégis megkönnyebbültem, amikor Jonatán elhívott magával, hogy megnézzük a földjét, így mondta, de hunyorított is a büszkélkedéshez. Ha Míkál is az enyém, megvár, ha nem, hát eddig sem volt az, ha most ezzel veszítem el, az az ő rosszhiszemű próbatétele. Abba hagyom, mielőtt hibáznék, gondoltam, büszkén, mint egy ügyes játékos, aki megúszott valamit, majdnem nyújtózkodtam is az istállóhoz vezető folyosó félhomályában.

- Láttam a lefejezést, kezdte Jonatán, ahogy elindult a szekér, melyiket, kérdeztem vissza, mintha egy pattanást tagadnék le, a tiédet, felelte. Vagyis amit te csináltál, nevette el magát, csak én zökkentem ki, ő nyugodt volt és udvarias. Abban sem volt ragaszkodás, ahogy felhozta a dolgot, de a csevegők fölénye sem. - Akinek volt hozzá türelme, nem felejt el. - De hát mi különleges volt benne? - Te nem láttál még lefejezést. Mi voltunk apámmal csatákban, persze, messze, de azért elég közel, elvitt kivégzésekre is. A csatában van, aki dühből, vagy mert úgy jön ki a vágás, huss, suhintott a tenyerével, de nincs ideje utánamenni, mert jön megint egy másik, hát, ez nem olyan volt. A hóhér meg, mint aki dolgozik. Mert hát dolgozik, már csak a szeme mosolygott, szóval ő akkor sem akar feltűnést, ha mindenki rá figyel. Rosszul mondom, mert hát nem rá figyelnek, hanem arra, amit csinál. Ő megcsinálja, azt az egyet, aztán megy, persze nem kapkodhat, de ő sem ér rá igazán. De a tiéd után ez a kérdés jutott eszembe, hogy minek? Ha már nyertél. - Kellott. - Kellott?, szinte elismételte a hangsúlyt is, mégis kérdezett, legalábbis muszáj volt folytatnom. Úgy éreztem, hogy kellett. Neki. - Ennyire hiszel benne? - No, azt nem hallottam, ahogy megparancsolta, próbáltam nevetni én is, de csak annyira sikerült, hogy hallatsszon. Meg ez most olyan, mint egy mentség. Elkezdtem, aztán nem ment, de arra gondoltam, hogy már elkezdtem, hát folytatnom kell. Gondolom, a hóhérnak megmondják, hogyan csinálja, nekem nem mondtak semmit. Csak azt, hogy már nyertünk. Aztán most mondhatják, hogy szörnyű, ekkor már volt valami a torkomban, de a szemem körül nem éreztem, hogy mindjárt sírnék. Csak hunyorogtam a napon és szégyenkeztem, amiért mentegetőzőm. - Ez a szó sosem jutott volna eszembe! Köznapi, talán, épp ez volt benne a furcsa, hogy jön egy, ugye pásztor?, pásztorfiú, és nekilát, ahogy kell, persze, hibázik, de az is illett volna oda, hogy káromkodj, mint akinek kiömlik a teje. Vagy őszinte, hehe, egy őszinte lefejezés, vagy akkor kötelességtudó, ahogy most meséled, de hogy szörnyű? - Őszinte?, ismételt el a hangsúlyát, ahogy ő kérdezett vissza az előbb, ez most sikerült, össze is nevtünk.

Sok látnivaló nem volt a földjén, tulajdonképpen egy kert volt az egész. A palota felőli végén három lépcső vezetett egy fedett asztalhoz, gyengébb esőktől, a dél körüli naptól nyújthatott védelmet. Amíg meg nem ölték, pár naponta kijártunk ide inni, kevés bort sok vízzel. Sokat beszélünk, mi volt, mi van, csak arról nem, hogy mi lesz, de nem is hiányzott. Az odavezető út is úgy ért véget, hogy nem torkollott semmibe, csak apránként megszaporodott rajta a zöld, míg a lépcsősor már a kertben mindenhol ugyanolyan sűrűn növő fűcsomók közül emelkedett ki. Sokszor cáfoltam rá a történeteidre már abban is, amit itt összehordok, de ha volt veled szemben igazi ellenállás, az ebből a kertből nőtt, ahol nem történt semmi, ahol jó volt.

Bármilyen nyugalmas is volt az a néhány hét, Míkál ottléte mindvégig jelezte, hogy ez sem tart sokáig, valami lesz, amit elronthatok, és ami már akkor annyit ért, hogy formátlanul, névtelenül is hatalma voltföldröttünk. A kád tiszta vize, Saul mocskos viccei és bőséges ebédjei, az üldögélések a kertben, mind olyasmi volt, ami elől a latrinába szökve merem csak magamhoz nyúlni, napjában háromszor, majd amikor már az esküvőnk is szóba került, négyszer-ötször.

Nem képzeletem változatosan, jobbára mozdulatlan képeket láttam. Egy valóban elhangzó szó is túl sok volt ahhoz, hogy az asztalnál tudjak maradni, ki kell mennem, mondtam, és mentem is, hogy válaszolhassak rá, nyelv nélkül, és mégis a lehető legőszintébben. Utána nem kellett várnom a következő alkalomra, hiszen másból sem álltak azok a napok. Az idő, amit Jonatánnal vagy hármásban töltöttünk a kertben, olykor kényelmetlen is lett emiatt, hisz ott nem volt hova kikéredzkedni. Akkortájt más nem színezte az időt, de az volt a bökkenő, hogy így kicsit kábán, nemritkán óras késéssel értettem meg néhány helyeslésem tárgyát, ha ugyan nem csak azt értettem meg, hogy nem emlékszem, mibe is egyeztem bele. Rémlik, hogy Saul elmesélte, milyen volt nélküled áldozni, elmondta a saját felkenetésekor hallott szöveget is, talán, hogy az én felkentségemről is megbizonyosodjon, vagy hogy ellenőrizze, változtak-e a szavak, amikkel valaki az Övé lesz, mindenesetre a végén megsértődött és irigykedett, talán azt gondolta, titkolózom, vagy hogy fölényeskedem azzal, hogy nem emlékszem a szavaidra, míg ő kívülről tudta – de neki nem akartam hazudni még a jóindulatáért sem. Csak mosolyogtam és bólogattam, nem tudom, biztosan, ismételtam a hangsúlyokat, míg Míkál behozta a kinnfelejtett kést a délutáni körték mellé, és néztem, hogy villog a kezében, majd nélküle az asztalon.

Egyik ilyen beszédébe szötte bele a lánykérést is. Megint magán kezdte, a nőin folytatta, aztán jött még egy győzelmi beszámoló, örültem, hogy egy pár bólintáson túl mást nem kell tennem, és nézhetem, szagolhatom a délelőtti kertet. Eső után volt, épp annyival, hogy még rákezdhetett újra, nyugodt, mégsem kiszámítható idő. - Érted, miről beszélek?, kérdezte szokatlanul hamar, igen, hümmögtem, de későn vettem észre, mekkora csendet kellett volna kitöltenie a válaszomnak. Akkor csináljuk, mondta, kicsit fakó hangsúllyal a végén, mintha mondhatnék valamit, ha akarnék, de akkor sem hiányzik semmi a beszélgetésből, ha nem. - Beszéljek Míkállal? - Igen. Mindenképp, tettem hozzá, a helyzet komolyságához illőn. Mert a helyzet komoly volt, ahhoz képest, ahogy én álltam hozzá, mindenképp. Szóval elégedett voltam a válasszal. Ma, amikor már tudom, a kezét kértem meg így, sem tudnék jobbat, sőt másmilyent sem. - Akár már most azonnal, tettem hozzá lelkesen a szemébe nézve, beszéljenek csak, annál tovább élvezhetem egyedül a kertet.

A nap hátralevő részében egyedül voltam Míkállal, néhány rövid sétával megszakítva a hosszan kiderült ég alatt csókolóztunk, és szorongattuk egymást. Akár a kezét, a vállát vagy a derekát fogtam, minden ugyanolyan jó volt, abban sem volt különbség, melyikünk csinálja. Jegyesek vagyunk, mondta, most már szabad, de bármilyen éles az aznapi képek minden görbéje és egyenese, az arcáról csak a rövidlátó bandzsítására emlékszem, arra, hogy ártatlan volt, de lefegyverző is. A szót is, szabad, úgy használta, mintha először mondaná, vagy én hallanám először, és most kapna jelentést, ahogy a szorító tagok sosem zárulhatnak teljesen magukra, mert a mozdulat közepében már ott a másik.

Természetesen ezek a félbemaradások nem tölthették ki az esküvőnkig hátralevő napokat. Hiszen férj leszek, a király veje. Aki az, nem lehet csak az, és ti úgy döntöttetek, költő leszek. Az eljegyzés másnapján fel is keresett egy pap, hogy megtanítsa írni-olvasni. Hallottad a jelentéseit,

tudjuk, hogy fél évbe telt. Nem tudom, mikor kellett volna végeznünk, az esküvő előtti napon azt mondta, semmi baj, úton kell lenni, nem megérkezni. Nem tudom, ezt bátorításnak szánta, engem vagy az udvari követelményeket alacsonyította le így, vagy egyszerűen csak hazudott. Nem tudom, ő mondta-e vagy általa te. Ez a jó a tanulásban, megvan, mit kell tudni, az meg mintha azt is jelentené, hogy mást nem kell. Főleg úgy, hogy a napi egy-két óránkon túl nem várt rám semmi új, talán ezért emlékeztetett a tanító az ügyeletes tisztre a táborból, jön, elvégzi, amit kell, aztán megy. Amíg tanított, egyre nyugodtabban álmodtam újra a párbajt, aztán többé nem is álmodtam róla. Tettem, amit kell, mások meg, gondolom, eltakarítottak utánam, nekik azt kellett. Felnőttek, és én is felnőttem vagyok, büszkélkedtem magamban, amikor harmadszor adta le ugyanazt az írásjegyet, és még mindig nem értettem, egyre nyugodtabban nem értettem, egyre kevésbé zavart, mert biztos voltam benne, hogy nem is érdekel senkit. Majd fogok írni. Verset is, persze, majd elmagyarázzák, mi az. *Majd*, ez volt a fontos, a kötelező szavak után, apa, anya, Ő, ezt a szót tanultam meg először leírni. Elolvasni mintha soha nem tanultam volna meg, csak felismerem, azóta is, minden feliratban vagy oldalon, ami csak elém kerül, először azt veszem észre, mint anyám szeme színét mások pillantásában

Amire vártam, ami fontos volt, arról úgysem lehetett se olvasni, se írni. A szüleim vigyáztak, hogy sötétben csinálják, ha már elmenniük nem volt hová. Mi is vigyáztunk, hogy hallgassunk, ha pisálnunk kellett, várjunk az utolsó lökésekig, és aztán még tovább, mintha aludnánk, amíg valamelyikünk, jobbra a húgom, nem bírta tovább és kiment. Aztán már csak arra vártunk, hogy végezzen és visszajöjjön, olyankor azonnal váltottuk egymást, jó volt a tárgyakra és egymás közeledő testére figyelni a sötétben, nem keresni egymás tekintetét, tudni, hogy a másik sem keresi. Másnap mindenről mindenki hallgatott. Mit mondtunk volna. Csak akkor, a nászéjszakára készülve voltam tanácstalan, mert a ritmuson, a függöny szürke fénye alatt hullámzó sötét alakokon kívül nem tudtam mást. Ahhoz elég, hogy ne kérdezzek róla, de ahhoz, hogy utánuk csináljam, nagyon kevés. Talán ezért döntöttem úgy, illetve hagytam, hogy ne hívják meg őket, senkit a családomból. Annál a kinnál, amit az ottlétük és bármi, amit mondhattak, jelentett volna, a semmi is jobb. De legalábbis otthonosabb.

Milyennek kell lennie egy királyi esküvőnek, próbáltam képzelődni, de csakhamar azon kezdtem gondolkodni, milyen is egy király, nem jutottam sokra, hiszen csak Sault ismertem, és ennyiből nem lehet tudni, mi ő, mi a király. Délelőtt volt, öten voltunk, te, én, Míkál, Saul és Jonatán. Csak a katonák hiányán ütköztem meg, mert még a testőröket is a palotán kívülre rendeltétek aznap. Kezdjük, mondtad, rögtön reggeli után, - Már most?, kérdeztem vissza, nincs kicsit korán? A fejemre helyezett vőlegényi koszorú adhatott bátorságot, hogy másodszor is kérdezzek, mielőtt az első kérdésre választ adtál volna, mintha tényleg beszélgetnénk. -A futárok nem várhatnak. Még ma hírülni kell adniuk az egész királyságban. Néztem az arcodat, ez nem magyarázkodás volt. Akkor mégsem, még most sem beszélgetünk, gondoltam, ellenkezni megint nem volt miért, egy kedvetlen, gyerekes dacon felül. Az pedig se királyi vőnek, se költőnek, egyáltalán, semmilyen felnőttnek nem áll jól. Amúgy is mindegy, az este a fontos. Akkor legyen délelőtt. - Melyik teremben?, indultam rögtön a lépcső felé, hogy, ha ezek szerint közönyöset játszunk, akkor közönyben tegyek túl rajtad. - Az ebédlőről nyíló erkélyen lesz. De te várj a terem előtt, az esküt egyikőtök sem hallhatja. Csak egymás beleegyezését. - Akkor ki fogja hallani? -Ő, természetesen. És a család. Az ebédlő előtt a félhomályban együtt ácsorogtunk Míkállal, rajta is ugyanilyen koszorú, amennyire a reggelinél megfigyeltem, és a szürkeségben láttam a szemében a barnát és a fehéret, amikor cinkosan és biztatóan összenéztünk. Együtt voltunk, akkor úgy tűnt, ugyanabban. Abban a pár percben, amikor az volt a lényegük, hogy elmúljanak, amiket, ahogy mondják, ki kellett tölteni, amikről még hazudnod sem volt érdemes, amiknek a hiánya nem hat elhallgatásnak, akkor is jó volt, mint addig a kertben. Nem tárult ki előttünk az ajtó, mi nyitottuk ki, amikor kiszóltál, hogy menjünk. - Ide állj, te pedig ide, rendeztél minket a terasz asztal előtti részén, akkor tűnt fel, milyen aránytalanul tágas, mintha addig a sarokban ettünk volna. Míkál jobbra, én balra, Míkál közelebb volt az asztalhoz, én távolabb. - Mondjatok igent vagy nemet. - Igen. - Igen. Nem tudom, melyikünk mondta előbb, de nem ért véget az első, amikor már szólt a második. - Lépj előre, Dávid. Majd utána, lépj hátra,

Mikál. Nem lehetett olyan kicsit lépni, hogy egymás mellé álljunk, egy lélegzetnyi időre a szél, a madarak is elnémultak, de helycserénk azután is, még órákig zavart. - Dicsőség az Ő nevének! Tudtuk, hogy ezzel vége. Az ebédhez különlegességgként felszolgált eper sem feledtette, hogy az ünnep sem ünnep, ha nem értem, és nem értettem, vízízű volt és kemény.

Még kint, az ajtó előtt, a délutánt mertem csak elképzelni, a várakozást az estére, gondoltam, majd összemosolygunk, ijedten, de egymástól felbátorodva, kettesben is maradhatunk, bíznak bennünk és magunkban, mint két szobatiszta állat, semleges helyet képzeltem körénk, mondjuk a kertet, az édes fehér bort, versenyeznénk, melyikünk issza lassabban, bevallanám, hogy nekem is az ízlik a legjobban, és hálás lenne, hogy nem egyedül édesszájú, és úgy őrizné ezt a titkot, hogy ő lenne szegényebb, ha kiadná, aztán meleget képzeltem a hasamba, tompa lesz és kerek, és azt gondolom majd, Mikál hasában is ugyanilyen meleg van, kívül, belül ugyanolyan érzés, elpirulunk majd, ő előbb, én jobban, a fülemre fogok gondolni, hogy biztos az is piros, kinyitom majd a számat, hogy a borra fogjam a pirulást, de nem lesz rá szükség, semmire nem lesz majd szükség, együtt leszünk, de nem fog számítani hogyan, elképzeltem, hogy elképzelem, hogy végleg lesz jó. Amikor az asztal előtt, előttetek sem kerültünk egymás mellé, ezt is elvágta. Visszahozzuk, gondoltam, elszántan, mint aki nincs egyedül, de megcsinálni más, mint hagyni, hogy megtörténjen, és ha ez finnyáskodás, lehetek finnyás, mert egyedül is voltam, Mikál mellettem ült, ahogy néha máskor is, közelebb, de ez sem nekem jelentett valamit, hanem neked, az esküvő része volt. A délutánnak félremenni sem volt ideje, az ebéd után megjelent a tanárom, töltsen velem a gyerekkor utolsó óráit, ezzel ő is elvágott valami kisebbet, ami az enyém lehetett volna, amiből együttlét lehetett volna. Vége lesz és majd dolgomhoz látok, mondta a mosolygó szeme. Még rosszindulat sem volt benne, sem gúny, sem fölény, csak az öregek undorító magabiztossága, amin az is csak ront, ha végül nem tévednek.

Ahogy nem is tévedett. Persze könnyű úgy, hogy csak annyiról van szó, hogy vége lesz, és még könnyebb úgy, hogy el sem hangzott. Csak meggyűródnek a ráncok a szem körül, bármilyen felelősség nélkül, aztán lesz, ami lesz, ő előre látta. Én nem akarok így nézni rád. Azt akarom, hogy tudd a részleteket, és ha ennek az az ára, hogy tévedek és hazudok, mert máshogy nem lehet beszélni, akkor legyen így. Úgysem ítéld meg. Mikállal a naplemente körüli órákban találkoztunk újra, az írásóra után a terem előtt várt. A folyosón ugyanolyan volt a hűvös, mint délelőtt, de szemcsésebb, sötétebb volt a féllhomály. Mintha ő is azt az emléket féltene, kézen fogott és egy ismeretlen, meglepően közeli kijáráshoz vezetett. Talán a konyha közelében volt, a háznépet tudtam elképzelni, ahogy tojásokkal, hagymával ki-be járkálnak rajta – és egy árulót, amikor észrevettem, hogy egyik oldalán sincs semmilyen zár vagy lakat. Itt jönnek be, ha az ellenség volnék, mondtam neki, hát nem vagy az?, kérdezett vissza. Árulót akartam mondani, kezdtem újra, az is lehetsz, mondta, most már én is veled árulok, és magadat is árulod. Könnyed volt és vonzó, a vállán a kinti meleg, a felkarján a benti hideg. Megcsókoltam, megpróbáltam úgy, hogy mindkettőt érezzem a szám két szélén. Mintha a bőrébe mosolyognék és harapnék is, úgy feszültek szét az ajkaim. Ez jó, nem fáj, ha harapsz, mondta, ahogy leengedte az ujjait a hajszálaim közül, mint aki megbízik bennem, örültem, hogy nem azért tette, hogy máshol érjen hozzám. Kezeit a falnak támasztva tartotta akkor is, amikor szájon csókoltam. Mint enyhe szélben a levelek, hullámozott nyelve a számban, az enyém köröket írt rá, legyen rajtuk a fény. Kezem a csípőjén, majd a dereka köré fontam, mielőtt az illeszkedés öröme biztos, távoli fogássá hűlt volna. A szorításra elengedte a falat és átölelte a nyakamat, így mintha én is falakon belülré kerültem volna, fedett, otthonos térbe – először nem is értettem, miért mondja szánk előterében, hogy menjünk be, honnan be, kezdtek ajkaim formálni a „h”-t, de eszembe jutott, hol vagyunk, mit jelent, amit mond, és félbehagytam a szót. Mint két gyerek, fogtuk egymás kezét, amíg a kihalt folyosókon tartottunk a szobája felé, ujjaink nem nyíltak egymásra, arra a kis időre már minek, gondoltuk, igen, talán Mikál is, közösnek tűnő izgalmunkat egyikünk sem váltotta sietségre.

A hálószoza ablakát félig-meddig látva feltűnt, hogy közben eleredt az eső. Mintha csak innen nézve esne, máshol sütné a nap. Gondolkodtam, lenn láttam-e felhőket. Másra, egy nőre

figyeltem, dicsekedtem magamban. Most figyelek másra, pedig nem kéne, vagy semmire, vagy rá, próbáltam fegyvelmezni magam, de a szabad, puha, kényelmes mozdulataihoz csak visszaütöttem, és az már nem volt ugyanaz. Mintha lennie kéne valahogy, mintha máshogy kéne lennie, csak mert esik, és a hálójában vagyunk, szoroson Míkál mögé húzódtam, férj, gondoltam a szóra, ahogy megfogtam a csípőjét, majd a mellét, ágyékom a hátának feszült, a hajába akartam szagolni, de a nyakát kínálta, enyém kell, hogy legyen, gondoltam a mondatra. Gömbölyű volt, puha, mérhetetlen, hiszen mihez mértem volna, enyém, szakítottam félbe a mondatot, de mintha épp azzal kalandoztam volna el, hogy komolyan vettem, mintha mindene azzal lett volna végleg a másé, hogy megfogtam, és mire arra a szóra gondoltam, gyönyörű, már csak magamat éreztem, Míkálból is csak annyit, hogy az enyém. Engedelmes volt, de ezzel is csak sürgette a pontot, ahol meg kellett állnia. Most mit csinálsz, kérdezte, mintha felriadtam volna, rá akartam nézni, de semmiképp sem a szemébe, így annyit vettem észre, hogy a kőpadlón fekszik hanyatt, én fölöttem, a karjaim sajognak, mert úgy tartottam magam, hogy csak a szorításomat érezhesse, a súlyomat ne, mintha erős volnék. Talán menjünk az ágyba, mondta, gyengéden, de így csak annál rosszabbul esett. Persze, az ágyba. Megálltam a faragott lábak előtt, arccal Míkál felé, elképzeltem, hogy az ágyba lök, könnyörtelenül és könnyeden, ahogy a húgom káromkodott kétévesen. De csak állt előttem, talán már akkor úgy tűnt, fölöttem, mintha én nem érném fel az árnyékot, ami végignyúlt a homlokán, pedig csak máshol álltam. Feküdj le. Semmi baj. Lefeküdtem, gondolkodtam, engedelmes vagyok-e, aztán arra gondoltam, addig kéne felhagynom a gondolkodással, amíg meg nem kér rá, hogy olyan legyen, mintha én csinálnám. Semmi baj, nem tudom, ismételte-e, vagy csak én emlékszem úgy. Elém térdelt, a szemében egynemű fény, kíváncsiság, undor, izgalom nélküli, egyszerű és hatalmas fény. Kioldotta az övem és a ruhám alá hajolt. Mintha elbújt volna előlem, annyira közel. Milyen értéktelen volt győzelemnek, milyen tehetetlen voltam, milyen feleslegessé tette a további nyugtatást! Mit akarok még felróni neked? Mielőtt abbahagyta volna, elszibbadt a tenyerem. A vonzalmamat majdnem felülmúlta a hála. Akkor már sötét volt, végre magunkra hagytak a tolakodóan hangos villámok. Nem hagyta, hogy viszonzok bármit. Végigfeküdtünk az ágyon, megfogta és vezette a kezem. Hagytam, hogy szorítsa, megjegyeztem, milyen erős, mielőtt átgondolhattam volna, miért mondom. Amikor készen állt, levetkőztem, de csak azért, hogy titokban szagolhassam meg a kezem. Édes volt és enyhe. Enyém, már nem zavartak a szavak, rájöttem, ha eltátogom őket a sötétben, nem jelentenek semmit. Már nem vezetett. Felszisszent, az arcán fájdalom, csak egy pillanatra, mint egy jelzés. Láttam, ahogy a szemhéjai két apró kérébe gyűrődnek, de volt annyira sötét, hogy tehettem úgy is, mintha nem vettem volna észre. Kisimultak a vonásai, és már a saját testemmel is éreztem, hogy megtörtént. Folytasd, mondta, nem tudtam, válaszul-e arra, amit talán hangosan gondoltam, hogy most mi legyen. Merre, kezdtem el mondani, mielőtt elszégyellhettem volna magam. Ugyanígy, most a hangja volt olyan, mint az előbb a szeme, sima, meleg és nyugodt. Még eszembe jutott, hogy jól nőültem, de kinevetni magamat már nem volt se lellem, se szám.

Arra riadtam, hogy egy szúnyogcsípést vakar a sarkam. A csípés a másik lábamon viszkett és fáj, egyenletes, ébresztésre alkalmatlan sajgással. A lábkörmöm már álomban eltúlozhatta a dolgot, így válhattam a sarkamra. Míkál még aludt, de közel volt az ébredéshez. A kertbe párszor kihozott szalmabábját, Bákát néztem. Gúnyos mosolyát remekül faragták faarcára, semmi szégyellnivaló nem volt abban, hogy Míkál ragaszkodik hozzá. Az egész éjszakát arccal felénk töltötte, a derékmagasságban álló polcon – még az is eszembe jutott, hátha Míkál állította be őt így, lógó lábakkal, oldalát egy kőkockának vetve, ahogy engem, igaz Jonatánt is, láthatott néhányszor a palota lórésein ülni. Máskor szerettem a vigyorát, de aznap dühített Éhes voltam, ez elég egyszerű indok volt a dühre.

A következő pár hétben egyre ritkábban jutott eszembe, hogy, mint a többi, ez az állapot sem végleges. Valamelyikünk teste mindig kínált valami újat, annál is inkább, mert ahogy az írásóráim számon kérhető részét, a valóságos mozdulatok, helyzetek javát is azonnal elfelejtettem, hogy aztán akkor lepleződjenek le ismerősként, amikor már megtörténtek. Kivéve

Mikál kezét, amikor elélezett, talán azért is emlékszem rá, mert mindig ugyanúgy csinált, bármilyen helyzetben érte, a levegőbe nyúlt, mindig a velem ellenkező irányba, de nem ragadott meg semmit, ujjai kötelekként feszültek a semmibe.

Ugyanakkor önfelelt szinte soha nem voltam, de igazán összeszedett sem. Mint amikor a gyerekek kifekszenek a napra úszás után, és nem rajtuk múlik, hogy melyiküket szépíti meg egy anyajegy, melyikük kap lázat a hőségben. Csak kifekszenek és ébren maradnak. Nem hinném, hogy dicsekednék – pont neked, pont erről, rabbi? –, és most azért látom, hogy különösebben sem ügyes, sem sikeres nem voltam, de a kitartást jólesik bevallani, annál is inkább, mert te annyira hiányoltad belőlem. Amikor elfogyott, ugyanolyan undok, kicsinyes és erőszakos voltam, mint másfajta szégyenkezések alkalmával, de Mikál megfelelt ennek is, megbántott annyira, hogy megsértődjek, és akkor már nem kitartani kellett, csak használni a megalázottságból nyert erőt. Akkor még együtt okoztunk fájdalmat egymásnak, és ez volt az igazán fontos, nem egyedül lenni, úgy már annyira nem is bűn.

Már nem derül ki, magunktól mi lett volna a vége, ha van magunktól, és ha mostanra vége lett volna. Tarthattak volna tovább azok a hetek, még ha ezt főleg a későbbiek miatt is gondolom. Ha időnk nem is rögzülhetett megbízható rendbe, mert nem volt annyi, és ha a testhelyzetek szeszélye, a kedvünk, a napszak, Mikál ciklusa vagy az aznapi ebéd változékonyabbá tették is az együttléteinket, nem tagadom, hogy a legeltetéssel töltött napokat éreztem a leghasonlóbbnak a királyi mézeshetekhez.

Saul meghívását viszont mégsem azzal az ingerültséggel fogadtam, amivel azelőtt téged. Ebédre várt, az, hogy egyedül engem, ahogy a szolgáló többször elismételte, még kíváncsibbá tett. Mikál sértődötten és kicsit nyugtalanul fogadta mellőzését, de mint megtudtam tőle, Saul az esküvő óta még többet iszik, a reggelinél, ahogy hallotta, nem tudni, már vagy még részeg-e, így a találkozó annál színesebb és veszélytelenebb mulatságnak ígérkezett. - Nem taszítom le a trónról, különben is, ki cserélne le egy hercegnőt egy királynéra, próbáltam felderíteni Mikált, talán fel is izgatni, volt, hogy megérintették az alakoskodásaim, mint most a nagyvonalú örökösé, aki beéri a nővel és nem sürgeti a hatalmat. - Ezt soha többé ne mondd, lökte le magáról a kezemet, annál dühösebben, mert meztelenülmégsem tudott olyan egyszerűen kilépni az egész helyzetből. Nem tudtam, valamelyik szavamat használtam-e elővigyázatlanul, vagy valamelyik mondatot, és nem is tudhattam meg, mert azon gondolkodtam, volt-e már ennyire messze tőlem, amióta egyáltalán látható távolságra van. Mire beláttam, hogy ezt sem tudom, már fel is öltözött. - Nem lesz semmi baj. - Nem, felelte, háttal állva, a hangsúly elmosódott, az arcát nem láttam. Nem, nem lesz, vagy nem igaz, hogy nem lesz, nem tudtam, melyiket érti, talán egy harmadikat. Az addig történetek indokolták, hogy az elképzeléseimet általában ne tartsam valószínűnek. Inkább várok a váratlanra, annál is inkább, mert ahhoz még ott sem kell lenni, így hát az ebédig lementem a kertbe.

Saul valóban részeg volt. Mintha végleg, poharat nem láttam sem a kezében, sem az asztalon. - Vártam, vártam. Aztán meguntam. Gondoltam, beszéljünk. Milyen a béke, veteránom? Korábban is észrevettem, hogy amikor elég sokat ivott, röviden beszél és minden szót megnyom. Idegesített, mintha akkor is kényszerítene, hogy csak rá figyeljek, amikor amúgy is csak rá figyelek. - Mozgalmas, feleltem, talán, hogy felhergeljem benne a kéjencet, akit ismertem a korábbi ebédekről, a sávból, ahol már be van csípve, még nem részeg. De a szeme, mint a mocskosan megszáradt törlőrongy, fénytelenül nyelte el a kihívást. - Az a jó. Ma kiküldtek egy levelet, békeszerzőnek hívtak benne. Valami rendelet, de az mindegy. Megszereztem a békét, aztán most megvan, ihatok. Mintha eddig nem. - Nem baj az, mondtam, csak hogy mondjak valamit. - Te unatkozol, már most unatkozol, mondta, az arcán eltökéltség, nem láttam mögé, nem tudhattam, hogy véletlenül ráhibázott, vagy elárultam magam. - Biztos azért is jöttél el, röhögni. - Te hívtál meg, hogyne jöttem volna? - De ilyen pontosan? - Tisztellek, azért, tiszteletből, dadogtam, mint akit rajtakaptak, de végigcsinálja, hogy legalább igazán hazudjon. Nem nevetett, dühösebb sem lett. Unottan a terem ajtajára nézett, mint a gyerek, aki már aludna is, de le sem akar maradni semmiről. - Hagyjuk ezt. Egyébként azt sem tudom, én miért hívtalak. Nincs veled semmi baj. Nem vagy te senki. - De igen, tiltakoztam, az előző után már

féltem, hogy most sem téved. Felkent vagyok, a vejed vagyok, én győztem le Góliátot. - Ahhoz kell a rabbi, Míkál, Góliát. De te, te nem vagy senki. - De hát akkor mindenki senki! - És ettől te nem leszel az? Akkor még inkább, akkor mindenkire szükséged van, hogy ne lógj ki közülük. Nem mintha én lennék valaki. Nemsokára még annyira sem leszek. Addig meg hadd beszéljek. Ha így, hát így. - Beszélj, vezérem. De kellek én ehhez?, dőltem hátra a széken, mint aki felállni készül. - Hát épp ez az, hogy kellesz! Nekem te. Én az leszek, aki előtted járt. Senki. Most még legyek az, aki téged sérteget. - Ne legyél, álltam fel. Izgatott a beszélgetés, de mintha tényleg én volnék a gyengébb, kéretni akartam magam. Vagy visszavágni, de nem jutott az eszembe semmi azon kívül, hogy elmegyek.

Csalódott is, büszke is voltam, amikor nem marasztalt. Rám pillantott, mint aki már tudja, hogy vissza fogok jönni, talán azt is, hogy későn, de érdeklődés már nem volt a szemében. Ahogy elmentem, nyitva hagytam az ajtót, így próbáltam felülmúlni, amit az erejének hittem, de már a folyosón elégedetlen voltam magammal. Még befordultam a sarkon, ugyanarra vezetett az út Míkálhoz és a kertbe, de ott, ahol már biztosan nem láthatott, megtorpantam. Vissza akartam menni, anélkül, hogy látná, amint megyek. Lehetetlennek tűnt, de így még kevésbé lehetett vége. Visszafordultam. A nyakamban éreztem a vérem lüktetését, aztán a szívemet is éreztem. Amíg nem látom, ő sem lát, gondoltam, miközben a vissza vezető folyosó falának egyre távolabbi részét fürkésztem, a szememmel haladtam a terem felé, majd az ajtó kitárt szárnyáig, majd az ajtókeretig, végül egy pillanatra, hátha számít a gyorsaság, belestem a terembe. Mozdulatlanul ült az asztalra borulva. Visszalopóztam hozzá, mögé álltam, és a feje fölül kinéztem a folyosóra. A fény éles négyzetet festett a folyosó végére, abban hajlongott, riadt vissza az árnyékom, amíg leskelődtem. Lehet, hogy ezt a hullámzást, visszahúzódást nézte, amikor elaludt. A keze az asztal peremén, benne a villája. Kivettem a kezéből, mintha amúgy hadonászhatna vele.

De lehet, hogy hazudok, neked bármikor szívesen. Az mindenesetre igaz, hogy nem akartam megölni, de a megkímélése sem jutott az eszembe. Ha alszik, hát aludjon. Az azért meglepett, hogy Jonatánt is elvittétek vele. Ráadásul ugyanabban a kocsiban, hosszúkás volt és zöld, tompán zöld, mintha eleve ez lett volna a színe, ez a frissen is kopottas, vedletten is félelmetes zöld. Körülötte fáklyák, pont a vacsoraidő békés sötétjében, a teraszunkról odaláttam. Egyedül ettem, de ez nem jelentett semmit, Míkállal nem ragaszkodtunk a közös évésekhez, ráérünk, ha család leszünk, vicceltük el. Nem is tudtam, hová viszitek őket, csak rosszalottam, hogy a vacsora mellől rángatjátok el Jonatánt is, aztán pont ekkor láttam, hogy tényleg rángatjátok őt, erre a gyomromban éreztem valami hideget, valamit, amitől gyorsan és teljesen oda kellett figyelni a kocsira és körülötte az egészre, valami meleget kellett találnom, a fáklyák lángjában volt valami ünnepi, és hogy egy kocsiba ült apa és fia, milyen gyöngéd és észszerű, el is lágyultam, mint bemutatkozásokkor, de hirtelen gyanús lett ez a gyorsan megtalált megoldás, így néztem tovább, igen, viszitek, hogy megöljétek őket, én itt eszem, a láng meleg, a csirkém hideg, az ilyen különbségek folytatódtak azután is, hogy egy katona lépett be, akit gyakran láttam veled, Ammál, tudtam meg később a nevét, azért jött, hogy elvigyen, ahogy a rövid bocsánatkérés után mondta, a koronázásra, az enyémre, haladéktalanul.

Késő volt bármit megérteni. Ahogy az alattomos bortól szédül meg hirtelen és hosszan, aki issza, hiába gondolkodik, mert már benne van, hát iszik tovább. A szobánkból egy rövid folyosó vezetett a palota tágas központi termébe, bárhová mentünk, arra indultunk. Most először világította meg egyetlen fáklya, Ammálé, alig két lépésnyi teret világított be, kicsit magam elé is kellett engednem emiatt, de egy lépésnél messzebbre nem engedett leszakadni, hogy ne szaladhassak el, gondoltam, addig eszembe sem jutott, és most is csak azzal együtt, hogy hová. Közben hallottam, ahogy Míkál valahol üvölt, egyenletesen reszkető hangon, de Ammál kezében változatlan magasságban, sebességgel vezetett a fáklya, hát üvölt, ez ilyen, a házasság harminchetedik napján minden feleség üvölt, aki épp harminchét napja nő, ne furcsállja. Különösen, ha éppúgy nem szeret furcsállni, mint hülyének látszani. Ő üvölt, mi megyünk, hogy is lehetne másképp, de már megyünk is, megnyugtatóan, társaságban, biztos léptekkel, előbb ezen kellene változtatni, aztán gondolkodni azon, hogyan másképp, de annyit ér-e az egész itt, a sötétben?

A koronázási terem sem volt sokkal világosabb. Siettel, mint akire máshol van igazán szükség, és én sem voltam olyan kíváncsi, mint azelőtt. A szavakra nem figyeltem, az elején mondtad azt a szót, hogy olaj, aztán valami volt arról, hogy Őhózzá méltó szolgálja kell, és hogy nem is lehet máshogy, mert az Ő akarataából méltó, amíg méltó, az, akire Ő azt mondja, persze szebben, figyelhettem volna, de arra gondoltam, Jonatánt nem kéne hagyni, és ez annyi szempontból volt nevetséges, hogy nagyon kellett kapaszkodni bele, hogy kitartsak, akkor is, ha már minden eldőlt, akkor is, ha hivatalosan nem tudtam, mert honnan tudtam volna, hogy őt is megölik, de mint a másnaposság vagy egy zsibbadó tag, ha tudok is róla, nem tudok rajta változtatni, és akkor jöttek a részletek, hogy hogyan ne hagyjam Jonatánt, mit jelent nem hagyni, szóba hozom, igen, szóba fogom hozni, minek ide Jonatán? - De hát mit gondoltál?, felelné majd pont ez az Ammál, a régi király megy, te leszel az új, ő pedig majd vadászik tovább? Saulnak felkínálhattuk Míkált, tűnjön el, és élni fog a lánya, Míkálnak Sault, menjen hozzád, és élni fog az apja, de Jonatánt mi győzné meg?, nem gondolok semmit, gondoltam, mint aki most veszi észre, hogy fegyvertelen, majd nekibátorodva el merem szomorodni. Jonatán kívül állt, házasságunk addigi napjaiban sokszor elképzelttem, hogy majd iszunk újra, mint azelőtt, annyira élénken, hogy aztán meg sem kellett történnjen, ahogy ezt a két alkut köztetek és Saul, köztetek és Míkál között is ott találtam ki. Megint Ammált láttam, ahogy a kétségeimen mosolyog, - Persze, hogy nem biztos, folytattam magamban a szavait. Lehet, hogy hazudunk neked. Ahogy kettejüknek is, akár kétféleképpen. Ők is hazudhatnak neked arról, amit nekik mondtunk. Még az is lehet, hogy valakinek igazat mondtunk, és pont az nem hiszi el. De egymásnak is hazudhattunk. Minden ugyanolyan biztos, de nem minden ugyanolyan fontos. Most az a fontos, hogy te holnap itt maradj Míkállal. Nem fog hívni senki, nem kell mondanod, hogy itt maradsz. Nem kell lemondanod egy készülődést, kicsomagolni vagy visszahívni bárkit. Míkál is itt fog maradni. Csak maradj te is itt. Ammál, mintha látná rajtam, hogy az ő hangján bántom magam, hirtelen oldalba bökö. A trón előtt állok. Elhallgattál, csönd van, eddig is csak te beszéltél, rabbi. Igen, mondom hangosan, nem tudom, mire, de hangosan, és egyedül ez számít.

Egy ablaktalan, sötét helyiségbe vezettek. Az őr fáklyája megvilágított egy ágyat, felé intett, aztán kiment. Kattant az ajtó, de nem tudtam, be vagyok-e zárva. Az intés talán azt jelentette, hogy lefekhetek, talán, hogy feküdjek le. Azt sem tudtam, ha lefekszem, az maradás-e, úgy, ahogy elképzelttem, ahogy Ammál érti. Mindvégig sem kérdeztem semmit, hozzá se nyúltam a kilincshez, csak arra gondoltam, hogy Jonatánt nem engedem. Mint aki részegen fogadkozik, hogy csendben marad, először az egész mondatot ismételttem magamban, aztán, amikor már nem jelentett semmit, külön-külön a szavakat, majd végül a hangokat. Engedem, az utolsó szó, m, mmm, az utolsó hang. A szemem hiába szokott hozzá a sötétbe, semmi fény nem szűrődött be. Hirtelen egyszerűnek tűnt minden. Itt maradok, ahol nincs semmi, és máshol, mások teszik, amit tesznek, Ő majd megítéli. Én itt maradok. Nem értek semmit, hát annál inkább maradok. Éreztem, hogy az undor is gyengül, mint egy latrina szaga a pusztá távolodástól. Aztán csak fáradt voltam. Át kéne aludni az egészset. Míkál üvöltött. Biztos hazudtak neki. De hátha nekem is. Hátha pont arról, hogy neki hazudtak. Csak egymásban bízhatunk. Ezt majd mondhatom neki. És nem is hazudok, akár bízhatunk is egymásban. És senki másban nem. Igaz lesz ez, csak jól kell csinálni. Rajtam nem fog múlni.

Hajnalban vettem észre, hogy az egyik falon a padló mentén apró réseken át beszűrődik a fény. A levegő is észrevétlenül frissült, szélnek semmi jelét nem éreztem. Mintha másnapos lennék, keveredett gyomromban az éhség és egy telt, hideg, egyenetlen csomó, a fejem nehéz volt, de úgy éreztem, ha visszafekszem, még rosszabb lesz. Ilyenkor mozogni kell, benne lenni, és akkor majd elvisz, ahogy apám mondta egyszer. Ha kinyújtóznék a földön, ki tudnám takarni az összes fénypászmat. Csak ne kéne a fejemet is letennem hozzá. Néztem, mire esnek a fények a szemközti falon, háromszor semmire, aztán valami feketére. Ott az ajtó, onnan jöttem, belül is virágmintás a kilincse. Saul meghalt, Jonatán meghalt, én lettem a király. Mennem kell. Csak azért sem. Nem ilyen gyorsan. Most, amikor már nem olyan, mintha sietnék, mintha kellene, hanem én akarom. Ahogy kell. Az ajtó nem volt zárva.

A családi terasz közelében volt a fülke, addig fel sem tűnt, pedig máshol nem volt ilyen a

kilincs. Arra indultam, a többiek, Míkál felé, feléd, tovább, előre, a szürkésébe. Hűvös volt, de már nem hajnal. Míkál valóban ott is volt a teraszon, a kőasztalon ült, arccal a kertnek. Ennél is meglepőbb volt, hogy az asztal lábai között nem láttam az övét, csak egy gömbölyded alakot az asztallap fölött. Mintha a megcsonkítását még elkerülhetném, siettem felé, míg észre nem vettem a csípője alatt kiszélesedő, szétvetett combjait, csak törökülésben kuporgott a széles, masszív felületen, ahogy korábban máskor is láttam a leszedett asztalnál, még a házasságunk előtt. Tehát ő is marad, gondoltam. Menni hová menne, legalább meghagyni meghagyták. Nekem. Így szüksége van rám, gondoltam, és ezt jó volt gondolni, meg azt, hogy majd én jó leszek hozzá. Ott is hagytam, beszélni ráérünk.

Az fontos volt, hogy ne vegyen észre. Nem tudom, észrevett-e, de eléggé eltávolodtam a teremtől, tovább a lépcső felé, mire megláttam az elém siető Ammált. Ébren vagy, mondta halkán, szinte tapintatosan, ennél, majd eszel, most előbb ítélni kell. Megölték őket, ezt nem mondhattuk el tegnap, amíg meg nem volt a gyilkos, Sault, a királyt, az előzőt, de amikor még király volt, és a fiát, Jonatánt, ő ölte meg. De mi elfogtuk. A mocsok. De most elítéljük. Gyere, előbb le kell vágnod. De most aztán semmi cicoma, érted? Egy vágás a nyakán, keresztbe, és kész. Odatartjuk majd neked. Aztán ott kell lenned, amikor ítélezünk. Aztán mehetsz enni. Már odatettük a csirkét, mire puhára fő, végzünk is.

Oda vitt, ahol előző nap megkoronáztak. A főhelyen ültél, előtted balra két katona, közöttük térdelt az áldozat. Nem hívom máshogy, ha haragszol, annál inkább így hívom, hamar elfelejtettem ám őt én is, de csak annál lelkesebben mondtam magamban: ott térdel az áldozat. Ammál elém került a kapuban, talán, hogy a helyemre vezessen, de elléptem a nyomából, a három alak elé. - Ő az? - Ő. Térden állt, kezei hátrakötözve, arca mozdulatlanra verve. Előtte a kardja, nem kérdeztem semmit, felvettem, és mielőtt bárki biztatott volna, elvágtam a torkát. Mint aki sokadszorra számolja át az erszényében a pénzt, és aztán feladja, még bosszúsan, de már tehetetlenül, elfintorodott, arcán az egyik árokká mélyült ránc ívet rajzoltduzzadt szeme köré, majd mint egy álmos kamasz, arccal a padlóra esett.

Elégedett hangon beszéltél, mint aki pont erre számított. A dühödöt titkoltad így? Vagy épp a saját haragom csapdájába estem? Mint az esküvőnk hírét, úgy olvastad fel, mi történt. Ütközet partlakókkal. Van, ahová még a béke híre sem ért el. Az egyetlen, aki bármit megtehet, Ő, elhagyta Sault, soroltad a bűneit, miért, és Jonatánt, róla semmit nem mondtál. Hogy el ne fogják élve, egyik katonáját kérte, hogy ölje meg, de a katona nem volt hajlandó, így együtt ölték meg magukat, előbb Saul, majd a katona, és a partlakók lefejezték Saul holttestét. Meglepődtem, milyen némán és ünnepélyesen hallgatom ezt, pedig annak se lett volna több értelme, ha egy alvó tevé kirúgta volna a sátra tartóoszlopát, és Saul a ponyvába fulladt volna részeg álmában.

Talán így akartál felkészíteni a másik történetre. Az Ő akarata döntsön afelől, kinek-kinek melyiket olvassák fel szerte a királyságban, mondtad, mint egy formáságot, unottan, kicsit undorodva, csak magyarázkodásnak ne tűnjön, más jelét nem adtad annak, hogy most újramegírod a történetet, csak mint a nekibátorodó eső, folytattad, ütközet partlakókkal, Ő elhagyja Sault, Jonatánt, most egy partlakó katona jön, Saul őt kéri, hogy ölje meg, ő meg is öli, koronát és karperecet hoz Dávid színe elé, Dávid leöli, mert az Ő felkentjére senki nem emelhet kezét, Dávid dalol. A jövő hétre írd meg, szakítottad meg a felolvasást, legyen benne, hogy nem mondjuk el az ellenségeinknek, ne örüljön, aki gyűlölte, a felkentséget hangsúlyozd, az nagyon fontos, meg hogy szeretted Jonatánt. Ha nem megy, megírjuk mi. Éljen a király! Éljen, felelt rá Ammál és a két katona, elsőre nem is azt szégyelltem, hogy engem életnek, hanem azt, hogy én nem mondtam, nem tudtam, hogy ezt kell mondani. Aztán eszembe jutott, hogy nekem nem is kellett volna, hogy minden rendben, a halott jutott eszembe, hogy neki sem kellett mondania. Vele vagyunk ketten, én vagyok a király.

Aznap még a délelőttre voltam dühös, mert a történetek és a fáradtságom, az elalvás előtti forgolódást kívánó töprengés mind estét kívánt volna meg. Ő nem lehetett Saul gyilkosa, gondoltam, ahogy a hírnökök fel-alá szaladtak a lépcsőn a kétféle történet valamelyikével. Pénzermét dobálsz fel, hogy eldöntsöd, melyik melyiket kapja, gondoltam. Nem ő a gyilkos. Később sem, azóta sem győzött meg. De mindegy, meg kellett halnia, kicsit Míkál miatt, de

magamtól is meggyűlöltem, mintha vállalta volna a szerepet, elhozta a koronát, karperecet, hisz hallottam, ahogy olvastad, ő meg halott, ilyen könnyű hazudni, minden könnyűnek tűnt aznap, csak ne szédültem volna annyira, írnom kellett. Micsoda tapintat, a gyilkos, a bátor király gyilkosa, jól kitaláltad, könnyű volt megírni, csak egy mondatból hiányzott a fájdalom, Jonatánt a saját lándzsájával szúrták le, igen, ennyit tudtam tenni érte, elképzelni, ahogy elindul az arcán egy nevetés, hogy még a halálát sem idegen test hozza, és leírni, nem az arcát, hanem amitől elmosolyodott volna. A közszemlére ott hagyott katona arca semmitmondó volt, talán ez is előzékenység, hisz még a megbocsátás is megrontott volna minket túlélőket, nem irgalom kell, hanem szabadság, nem tiszta lap, hanem pecsét erre, aztán jöhet a másik.

Az igazi történetet estére szoktam meg. Meghaltak, megöltem azt, aki megölte őket, legalábbis megöltem valakit, végül hazudunk mindenről, a hazugságról is. Majd engem is megölnék, ha Ő hagyja, de még nem, mert Ő most életben hagyott, engem is, Míkált is. A szótlan vacsoránál mindent, Míkál ruháját, az evőeszközöket, a terasz köveit, az eget, mindent csak magában tudtam látni, vagy valamivel, ami ugyanolyan színű. Árnyalatokat, köztük kis szünettel, de semmilyen mintát. Így is lehet enni. Míkálra nem tudtam nézni, nem mintha kellett volna, de a haja vagy a szemei már önmagukban túl tarkák voltak. Már múlik, gondoltam, amikor kifelé menet az ajtón meg tudtam különböztetni barnát és feketét. A szolgák gyöngéden néztek rám. Mintha Saul és Jonatán után kíváncsoznék, ilyesmi volt a tompa, elhajló mozdulataikban. Pedig a gyász inkább szórakozottá tett, nem az fenyegetett, hogy mérget nyelek vagy levetem magam a teraszról, hanem az, hogy a gyümölcsszelő késsel a markomba vágok, vagy a lőrésen ülve alszom el és lezuhanok. Míkál nélkül feküdtem le, jó félóra múlva jött ő is. Ez volt az igazi kitartás, ő jobban le van sújtva, de hát miért ne lehetne jobban, úszott át a rágódásom a hazugságokra, miért ilyenek, milyenek, mi az okuk, mi a céljuk, hol hibáztam, ki kellett volna állni valamiért, vagy még tétlenebbnek lenni, mennyi időm van, lett volna, ha ezt vagy azt tettem volna vagy nem, időnként visszataláltam a kijelentésekhez, meghaltak, öltem, hazudtunk, aztán előlről kezdtem, mintha egy lépcsőnyi követ próbálnék simára rágcsálni. Már nem emlékszem, hogyan és mikor aludtam el, üresen, tehetetlenül, mint egy leejtett pohár. Az igazságból elég volt annyi, hogy nincs, vagy hogy ilyen.

Lukács Flóra

Dávid útja Saulhoz

*Többé nem megyek hozzád,
döntöttem, fogadkoztam,
esténként megyek mégis...
Oda már büszkeség, minden erő.*

Sokan vannak, egyre többen.
Menekülő, rombuszforma szárnypárok az égen,
dehidratált madarak hullanak.
Narancsvirágok és cédrusfák
szagát húzom magam után.
Az izzadt betont szárítja a keleti szél.
Lángol a gerincem,
a királysikló felkúszik a koponyámba.
A kátrányos talajon fügemaradványok.
Pávafarkak a felkelő hold fényében.
A kóbormacskák megvetnek,
nézem ideges lapockatáncukat.
Egy farkaskutya követ,
megáll a sarkon, a féklámpák vörösében.

Hibiszkusz

Pogány templom kapuját díszítő
állati maszk volt az arca.

Minden lélegzetvételemmel
harcoltam, másodpercről másodpercre,
akár a csont-bőr sakálok,
mint akinek lovaglósülésben
ülnek a mellkasán,
és bizonyítania kell, hogy létezik.

Ahogy az okkersárga madár
kitör a felrepedt tojásból,
a kínai hibiszkusz nehézvörös virága
szemérmetlenül kitárul,
most úgy mutatom magam,
Marszüasz, mint akit úznak,
mint aki mindent látni akar.

Áttűnések

Végtelen lassan kitárod
szárnyaid, páva a hóesésben.
Gerinced a földnek feszítéd,
óramutatók, körzószárazak
a lábaid. Szemed akár a kő,
földre hullott, túlrejt gyümölcs.
Ötezer éves az arcod, nemtelen
állatoké. Úgy folyik rólad
a verejték, ahogy vihar után,
meggyötört jázminokról
az esőcseppek. A levegőben
mozdulatmaradványaid,
könyörgések a szómához,
a szélhez. Olajsűrű csend.
Még semmi se történt.

TÓTH CSABA:
Egy a temetőbe
járás

Sági Veronika

Uszadékfa

Oda, ahol a romok fantomjai ijedeznek, a démonok reszketnek, a mocsári lidércek eltévednek, mondd, eljössz-e velem?

Sokáig döbbsen pislogtam, miután elolvastam a megfeketedett kormánykerék közepébe vésett feliratot. Kingsby láthatóan jól derült a megrökönyödésen, még kuncogott is, ami aztán köhögésbe fordult. A vén bagós megköszöri a torkát, és a hínármintával díszített, rozsdafoltos gázkarra tette a kezét.

– Jó szöveg, mi? Annakidején mindennek megadták a módját.

– Kié volt ez a hajó? – kérdeztem.

– Elöttem az apámé, őelőtte meg a nagyapámé. – Kingsby tárgyilagosan felelt, de elkapta a pillantását, mintha titkolna valamit.

Gyors fejszámolást végeztem.

– Korábban is kellett egy tulajdonosának lennie, ha csakugyan 1913-ban készült.

Az öreg dühösen pillantott rám.

– Mondtam már, hogy minden eredeti rajta, csak az ékszijkat cseréltük.

– Ezt nem vonom kétségbe, de lássa be, nehéz elhinni, hogy az ön nagyapja huszonévesen, a kikötőimunkás-fizetéséből építtetett magának egy ilyen kaliberű hajót. A formája, a berendezése alapján biztosan egyedi darab, az akkoriban újdonságnak számító dízelmotorért a csillagokat lekérhették az égről. A megrendelőnek igen tehetősnek kellett lennie.

Kingsby szorosabbra húzta magán a sötétkék viharkabátot, majd ráérősen meggyújtotta a pipáját.

– Okos ember maga, Mr. Reed, nem elégszik meg féligazságokkal, és ezt jól teszi.

Az öreg elhallgatott. A tekintete elárulta, hogy még nem tudta eldönteni, beavasson-e a titkába. Biztatóan rámosolyogtam, erre folytatta:

– Matt Langton valóban piszok gazdag volt. Múkipecsekkel kereskedett.

Kingsby nagyot szippantott a pipából, majd zajosan kifújta a füstöt.

– A nagyapám szokta előkészíteni neki a hajót, amikor kirándulni vitte a barátait – többnyire a felső tízezer tagjait, de sokszor egészen furcsa alakokat is. Az utolsó útján egy csinos, fiatal nőt látott vendégül, akit a túra végén nem hozott vissza. Pár nappal később Langton megint kijött a kikötőbe, de a hajó nem jutott el, mert rendőrök vették körül.

Az öreg a távolba révedt, a pipát tartó keze finom remegésbe kezdett.

– A nagyapám is kihallgatták. Azt hitte, az eltűnt nőről kérdezik majd, de kiderült, hogy Langton belekeveredett egy festménylopási ügybe, és emiatt kapcsolták le. A papa úgy gondolta, hamar kiszabadítják az ügyvédei, és ő kellemetlen helyzetbe kerülne, ha eljárna a szája a hölgyről, így végül hallgatott.

– Ez érthető – vettem közbe. – Féltette az állását.

– Langton azonban hetek múltán sem került elő. A nagyapám a kikötőbérleti díjra hivatkozva érdeklődött utána a rendőrségen, és megtudta, hogy a szerencsétlent még az óvadék letétele előtt agyonütötte egy morfinista cellatársa, aki megvadult az elvonási tünetektől. – Kingsby sóhajtott egyet, és szőgyellősen tekintett rám. – A *Szírén* meg itt maradt. Langtonnak vagy nem voltak élő rokonai, vagy nem jelentkeztek az örökségükért. A nagyapám ismerte a megfelelő embert a megfelelő hivatalban, hogy a nevére írassa a hajót. Akkortájt hozta át egy éjszakán ebbe a kikötőbe, hogy a munkahelyén ne keltsen feltűnést a használatával. Azt tervezte, később eladja, de aztán sohasem merete meghirdetni, mert félt, hogy kiderül, miként jutott hozzá.

– Köszönöm az őszinteségét, Mr. Kingsby. Úgy látom, kezd felszállni a köd. Akár indulhatunk is a próbakörre.

Az öreg fogatlan mosolyra húzta a száját. Valószínűleg igencsak megkönnyebbült amiatt,

hogy a története után nem ment el a kedvem a vásárlástól. Letette a pipáját, kicammogott a kormányosfülkéből, és eloldozta a köteleket. Amikor visszajött, büszkén kihúzta magát, és elfordította a slusszkulcsot.

A motor elsöre beindult, olajozottan, egyenletesen töfögött. Kingsby gázt adott, a *Szírén* megremegett, és komótosan nekivágott a folyónak. Amikor kiértünk a kikötőből, átvettem a kormányt, hogy első kézből tapasztalhassam meg a hajó viselkedését. Nagyjából sejtettem, mit várhatok: éles fordulóban itt-ott nyikorgás, a vén hajótest apró reccsenései ütötték meg a fületem. Elképzeltem a felújítás költségeit, de a hajó összességében megőzött; az egyedisége, a díszes berendezés ódon hangulata – az utasok imádni fogják.

Visszafordultunk a kikötő felé. Otthagytam Kingsbyt a kormányosfülkében, és kimentem a fedélzetre. A hajó orránál lágy ívű hullámok gyűrődtek, majd veszték el a szürke víztömegben. Elnéztem Hollingsport irányába – sötét templomtorony a fehér ködtengerben –, majd a kora októberi reggel hidegétől úzve átsétáltam az utastérbe. Jól esett a fedett helyiség viszonylagos melege. Szemügyre vettem az ízléses lambériát, a kerek ablakok csipkefüggönyeit, a régi, háromárbcos fregattokról készült rézmetszeteket, és a hajlított lábú dohányzóasztalra csavarral rögzített, kagyló alakú hamutartót.

Úgy éreztem, ebben a kis hajóban megállt az idő. Az egyik sarokban ormótlan tárgy állt letakarva. Belestem a lepel alá, és nem kis meglepetésemre egy csillogó réztölcséres gramofon bámult vissza rám. A tökéletes állapotú gépezet valósággal könyörgött érte, hogy kapcsolják be. Lehúztam róla a takarót, megnéztem a gombjait, a vezetékeit, és rájöttem, hogy a hajó akkumulátoráról üzemel. Kinyitottam a mellette álló lemeztartó szekrénykét. A tucatnyi bakelitkorong egyikét piros szalaggal jelölték. Valamiért ösztönösen ehhez nyúltam. Bizseregtek az ujjaim az izgalomtól. Már gyermekkoromban imádtam a lemezjátékosokat, végtére is mindegyik ormótlan korong ajtó a múltba, a lejátszó pedig a kulcs.

Bekapcsoltam a gramofont, a lemez forogni kezdett. A tú lágyan követte a vetemedett vinilkorong hullámaikat.

Fuvolaszó bontakozott ki a statikus zúgásból. Bonyolult, diszsonáns trillákkal vezette be egy nő csodálatosan tiszta, tökéletes szopránját. Az énekhang megjelenése, akár a viharfelhőket elűző szél, megszelídítette az ördögi fuvolaszólamot. A mestermű végén az ének fokozatosan elcsendesült, a fuvola kaotikus dallama pedig ismét előretört.

A beállt csendben vártam a következő zeneszámot, de döbbenetemre beszélgetés következett.

– *Egyre jobb, Miss Grayson.*

A névtől, amit ez a kellemes, de kissé mesterkéltné férfigang kiejtett, kirázott a hideg. Ez volt a nagyanyám lánykori családneve. Persze véletlen is lehetett, de innentől feszülten figyeltem a folytatásra, minden más megszűnt körülöttem.

– *Kér egy kis vizet?*

– *Inkább még egy whiskyt töltsön, Mr. Langton! Jót tesz a torkomnak.*

– *Ahogy kívánja, hölgyem. Szóltson Mattnek!*

Koccintás hallatszott. Lassan összeállt bennem a kép: Matt Langton fuvolázott, Miss Grayson énekelt, és az előadást felvették lemezre, de a dal végén elfelejtették kikapcsolni a berendezést, így a beszélgetésüket is megörökítették.

– *Emily.*

Leesett az állam. Emily Grayson a nagyanyám nővére volt. Tizennyolc évesen meghalt. A Temzéből halászták ki a testét, és a rendőrség öngyilkosként könyvelte el az ügyet. A mama volt a legkisebb gyermek a családban, kilenc évesen kellett ezzel szembesülnie, és sohasem tudott megbékélni a történetekkel. Időskorában is sokat gondolt Emilyre, és gyakran hangoztatta, hogy egy ilyen beleváló lány nem ugorhatott a folyóba bánatában.

– *Nos, Emily, tudja, mi a különbség hajó és uszadékfa között?*

– *Ez valami rejtvény?*

– *Tekintse annak! A magam részéről a hozzám hasonló emberek kiszűrésére használom. Kíváncsian várom a választát.*

Rövid csend következett.

- Mindkettő úszik, de a hajót irányítják, ezért képes árral szemben is haladni.
- Bravó! Ön nem csupán a hangjával emelkedik ki a kortárs hölgyek közül.
- Matt, kérem, mielőtt folytatnánk a próbát, kimehetnénk egy kicsit levegőzni a fedélzetre?
- Természetesen, de kapaszkodjon belém, nehogy a whisky meg a hullámok megtréfálják!
- Tudok én menni, de köszönöm a lovagiasságát.

Ajtónyitás, lépések, távolodó kacagás. Rövid csend, majd fojtott kiáltás.

- Matt, mit csinál? Engedjen el!

- Jöjjön vissza, kérem, maga részeg, Emily, így bele fog esni!

Csobbanás.

- Emily! Emily!

A lemez lejárt, a lejátszófej kattánására kis híján felugrottam. A mamának igaza volt, valójában baleset történt. A nővére nem bírta az italt, azelőtt talán soha nem utazott hajón, de azért, hogy Langtonra jó benyomást tegyen, megjárta a vagány nőt. Amikor ittasan átbukott a fedélzet alacsony korlátján, a saját nagyravágásának áldozata lett – hiába fejtette meg a rejtvényt, végül elsodorta a víz, mint egy uszadékfát.

Hirtelen lökést éreztem, aztán hideg huzat csapott az arcomba. Valahogy nehezemre esett felfogni, hogy a próbaút véget ért, kikötöttünk.

Kingsby felvont szemöldökkel állt az ajtóban.

- Nos, hogy döntött? Megveszi?

KOTNYEK ISTVÁN: Okostelefonra eső eső

KOTNYEK ISTVÁN: Hervadó Borostyán

KOTNYEK ISTVÁN: Értelmiségi főnök

Birtalan Andrea

Üresjárat

Úgy vagyok itt, mint macska
a dobozban, egy órája még
halkan dorombolt a kezek alatt.

A szűkös előszoba, mint anyák
a forró téstáról a vizet,
a fáradt napfényt szűri meg.

Jó állampolgár, a zöldre vár,
nem indul semerre az élet,
s míg álmából a zöld felébred

az üresjáratban, észrevétlen,
szálló molekulák ezreivel
saját magát mérgezi meg.

Mielőtt elmegyek, gondolataim
egy részét a fogásra akasztom.
A cirmos tél bekúszik az ablakon.

KOTNYEK ISTVÁN: Nem mutató kéz

Acsai Roland

Hexameterek 1–3.

1. Vércse az ablak előtt

Vércse leszállt a mi fánk tetejére, az ablak elé ma.
Lányomnak mutogattam a városi árny jelenését.
Még sohasem láttunk ilyet. Ült, csak a sárga szemében

villogott fényből és árnyból szótt alakunk már.
Tán beteg ő, s gubbasztani jött ide? Tudni akartuk.
Meglepetés madarunkat a függönyön át kifigyeltük,

s lebbent függönyként meg a szárnya: tovább szállt.
Pizza az asztali tálban várt minket türelemmel.
Vissza is ültünk enni megint a kihúlt vacsoránkat.

Mikrosütő be-beindult, míg a madár körözött fent.
Ennyi a történet maga. Két szeme ablak a létre.

2. És vice versa

Játszóházba ma ment feleségem a kisgyerekekkel.
Naplót írni sosem fogok. Írom a verset a gépbe.
Hekszameterben a napja e hétnek, e hónap, ez évnek.

Szürke, borús ég, újra köszöntlek időtlen időben!
Nincs ma a fán az a vércse. Hová tűnt és mi a titka?
Mit hoz a tegnap a mába, a földre az ég? Sose tudni.

Orrsprét fújni be orrba, teázni meg írni a verset,
és azután lányommal lenni – a programom ennyi
mára talán. A jelenben a múltunk és vice versa.

3. Múltban, akármik

Más univerzum a múlt az időben: elég a vidéke.
Pernye, ha száll, csak azé, meg a korma, ha hullana szembe.
Mint havazása fehér tejutaknak az űrben, eláraszt.

Pulzusa pulzár, szingularizmus téridejével
röntgenezett szuvenir a mező. Emléke a tájidegen seb.
Csillagokat takarítani szél sem elég. Fotonokkal

foltoz a semmi. Imák a jövőbeli múltban, akármik.

Szabolcsi Alexander

Begytej

Olyan érzés, mint a trójai faló-kopogtatás. Szükségtelen és magától értetődő. A megbizonyosodás magában a megtestesülésben már benne rejlik. Mégis úgy érzem, muszáj Gerlice oldalába csípnem. Átnyúlok a sebváltó felett, a tengerkék pulóverem keresztül megfogom az oldalát, és hirtelen rászorítok.

Lekapja a jobb kezét a volánról, és felém kezd csapkodni. Nem bírom, nevetek, ahogy rángatja a kormányt ijedtében.

„Egyszer a szembe sávban fogunk kikötni miattad, vagy az árokban. Nem vagy normális, baszki!”

Végül is, jogos. Nincs kedvem már most, a hétvége elején vitatkozni, inkább nem mondok semmit. Nem mintha nem lenne igaza, egyszer így is, úgy is az árokban kötünk ki, ahogy vezetni szokott... De hát egyszerűen szeretem, mikor ideges lesz. Jó vele vitatkozni. Ilyenkor felfújódik teljesen, a teste minden irányba kiterjed, teret követel magának, vibráló vörösségben úszik a húsa üvöltés közben. Ekkor az a legjobb, ha hergeli az ember, hogy átforrósodjon minden izma, és mikor már görcsösen rángatózik, na, akkor kell odabújni hozzá és megölelni. Átérezni, ahogy a test összeszorul, és próbál a bőr és a hús alól kitörni, morajlik a megfeszült rétegek alatt. Ahogy az ideg marni akar, a hús pedig engedelmeskedik. Ezt közelről kell érezni, és az ölelés szorítása fokozza ezt. De most nem, majd inkább hazafelé.

Gerlice pontosan a tó partján parkol le. Leállítja a motort, és sóhajt egyet. Nézem, ahogy a kék pulóver alatt nő, majd összeesik a teste. A nyakizmai megfeszülnek, és beszélni kezd.

„Figyelj, apám még nem nyitotta meg a helyet teljesen, szóval csak a faházat használhatjuk. Még semmi személyzet vagy ilyesmi nincsen. Se az uszoda, se az étterem nem működik. Csak a tó lesz itt, meg a kis faház. Szerintem tetszeni fog neked is.”

„Aha”

A faház teljesen be volt rendezve, már amennyit elvár az ember itt. Ledobtam magam az egyik fotelba, és néztem, ahogy Gerlice kipakol. Majd, miután végzett, zavartan nézelődött a szobában, benyitott a fürdőbe, megnézte, hogy biztosan zárva van-e a bejárati ajtó, hogy a fűtés pontosan huszonnégy fokra van-e állítva, aztán beleunt, és leült velem szemben, a másik fotelba.

Így néztük egymást egy darabig. Csöndben. Kétpercenként váltogatta a lábát, egyszer a bal lábát rakta a jobb lábára, majd fordítva. Egyszer csak a táskám felé nyúltam, és kivettem a cigim. Ahogy visszafordultam, láttam, hogy kimeredt szemmel követi a mozdulataim. Végignézte, ahogy elszívom a fél dobozzal.

„Ki akarsz menni korcsolyázni? Elvileg most jó a jég”

„Aha”

„Jó, csak akkor átöltözöm”

Elővettem a korcsolyát. Pont ma reggel vettük, még éles volt rajta a fém. Gerlice vetkőzni kezdett, láttam, ahogy izmai lassan nyúlnak el a csontjai és a bőre között, ahogy az erek a falnak nyomódnak, ahogy a csigolyák gázzal teli buborékokat formálnak. Csak oda kéne menni, és megszárnai a korcsolyával. Kipukkadna, és összeesne. Vagy talán az idegeivel új buborékokat fújna. Közben Gerlice észreveszi, hogy nézem, elmosolyodik, látom, ahogy az arcizmai engedelmeskednek a készítésnek. Visszamosolygok, így pontosan azt érzem, amit ő, ugyanúgy mozognak az izmaim, kifeszülnek.

Gerlice szól az ajtóból. „Na, akkor megyünk?” Magamra veszem a kabátom, és kísétálunk a tóhoz. Fogja közben a kezem, néha megszorítom, érzem, hogy visszaszorít. De vajon tényleg mozognak az izmai közben? Mi mozgatja odabent, lehet, csak a bőr szorul és tágul, lehet üres belül teljesen, lehet én is üres vagyok belül? Csak a szorítást érzem.

A jég elég vastagnak tűnik. Gerlice a kezemet fogva elindul előre, én pedig próbálok tartani az

iramot. Nem is figyel előre, néz rám, és mosolyog. Látom, ahogy az egész teste mozgásba lendül, teljes erejéből megfeszül, és magával ránt. Elvesztem az egyensúlyom és a hátamra zuhanok. Hallom, Gerlice felkiált, és ő is elzuhan. Ahogy felegyenesedem, látom, hogy zuhanás közben valahogy végigmetszette a korcsolyám a lábszárát. Egészen mélyen.

Gerlice üvölt, ahogy próbálom szorítani a sebet. Érzem az izom remegését, próbálom egyre szorítani. Átütődik a meleg vér a kesztyűmön.

KOTNYEK ISTVÁN: Szalaghibá...Ősz

Szamosvári Bence

Szoba előtt (egy) tolerancia

Lisztbe forgatták nagyanyámat,
forgatják kilencvenhat napja.
Ez a csomós és kemény máz,
hiénahörgések zenedoboza
(máskor fordítva: ő virrasztott; nagyapám alatt emelgette a párnát, meg ne fúljon),
kilencvenhat nap alatt két mondat
(egyszer: „ne félj, érzem a lábamat”; a másíknál nagyapám elcsuk-
lott),
csóháló és az oldatok, lisztes-üreges tönk pótlékgyökerei,
ez mégse lehet ő. Addig forgatták, hogy kiveszett,
kilencvenhat napja elmondhatatlan.

Vasága mellett a hetvennégyet tölti egy délibáb,
a gyár és a mérnök egy szátra gyújtanak nagyapámban,
bedőlt kéményük kifújja a füstöt.
Arca sovány és cseppköves
nagyanyám fénytörése híján.
A mostani félsugár
vonalait remegtetni elég
(varjszárnyat szélcsend).

Kikapált könnyei helyén csontverem:
sóoldattal telik az ágyszomszéd sivatagtorkában a gumicső.
Türelmes fúvás söpörte
(leszokás-visszaszokás,
üdülések rendszermaradékból,
magukból árokba kifordult autók),
hajszálai elerednek, nagyapám feje tarló:
a csempén feszes virágok ütnek és letörlik a szén-dioxidot (homlokról lázat).

Anyám kölyökként forralt tejbe ült, azóta stócozott székek közt álldogál,
billoga lüktet hátul;
nagyapám hellyel kínálja.
Nagyanyám kilencvenhat napja hófedte narvál üvegparton,
szarván kilóg belőle tavaly és tavalyelőtt,
betorpanó anyám tenyerén vonalakat döfköd;
nagyanyám színevesztő tönk,
betorpanó anyám ráragad,
húgommal gyantabúcsúja borostyángolyóit
kerülgetjük a folyosón.

A szoba (hamvasztásra panírozott csoroszlya odva) előtt egy tolerancia című festmény

(végre valami megdobogtat: ezt már láttam, veled;
kívül hoz rajtuk, akikre sajnálom elszórni az E/2-t;
csak ne volnál a múltkorom, ne volnék a múltkorod).
Hunyorgok, hátha monokróm pacává szuggerálhatom,
fejemet tépi a színek közti pontatlan illesztékbe vert úr,
gyomroz a *horror vacui*.
Betintázom, lepergeti; nem enged vászonfoltjaiból.
A tölthető részeket kisajátítja
a valami, ami még sincs;

ügyfelejtett szemünkön, szánkon visszafészkel,
talán, amikor egymásra nyitjuk őket
(órákig beszélnek a szádról; egy hete elmondhatatlan).
Minden fény szűkíti a teret,
az is, amellyel csontvermemből leslek.
Egy szobát csak redőny és sötétítő fed fel;
összeágazó tárgyai: igazi te;
amit tenyerem definiál, belőled annyit ismerek.

(Lepedőn párálló húсок mellől felkelni anyagtalanul,
a szerteheverő cipőt kézbe, pőre lábbal el,
zártapogatva végezni a végső neszeket,
ez súlytalan.)

Aki más, annak ez a festmény
a zöld, a kék, pláne a rózsaszín
térnyerése farkasvak nyomokon; és,
gondolom, együttélés a porhavasok foghatatlanságával.

Aki akkor vagyok, az nem él
együtt, annak ez
vattán befelé tartó pattanás,
elefántcsörtékből rózsává lassuló lábbal,
minél lassabban, annál közelebb,
tépett párnaanyagon fülzsírtömítékbe.

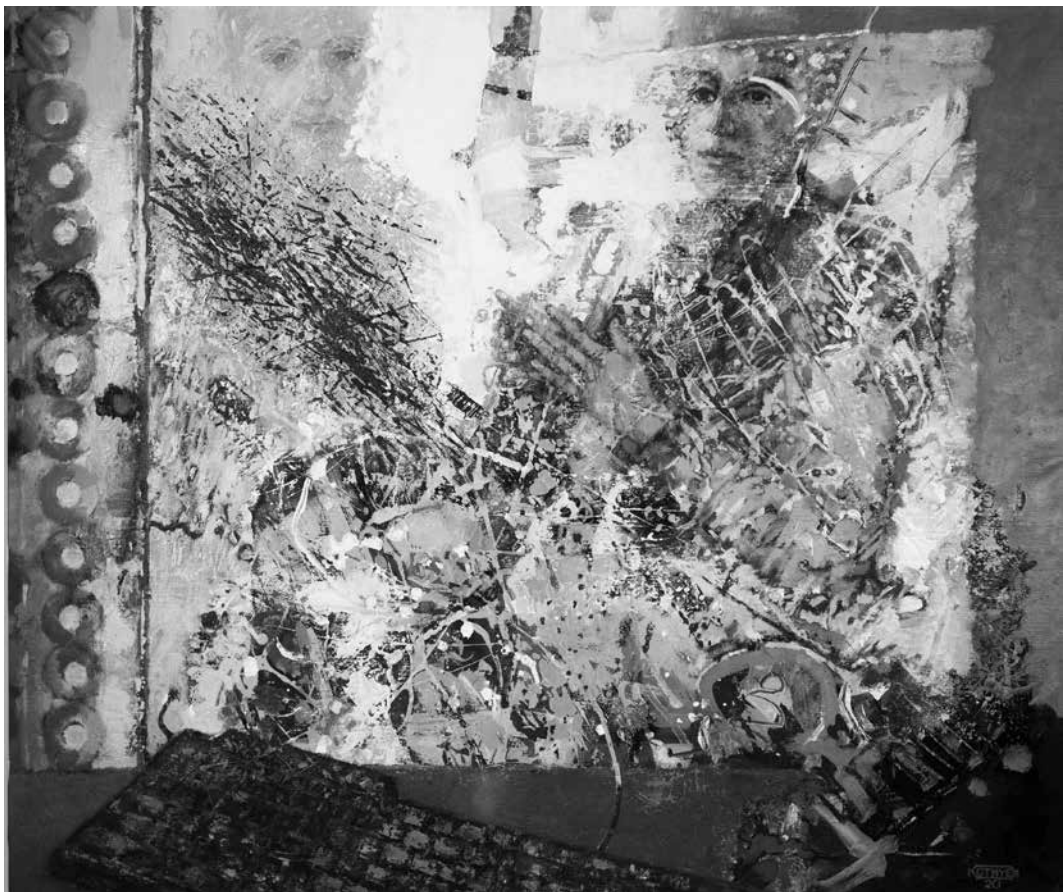
Ágyszomszédban a sóoldat, csempén az oxigén friss hajtásai;
több képpel nem magyarázhatom, hogy van kifelé, kéne legyen.
Csak az itteni terek végesek;
a túlbabusgatott, csak arról derül ki, hogy;
csak egy törzsről, hogy két gyökérzet,
párméter együtt kocogás.

(Ez a festmény kettőnk járatlan hézaga.)

Versenyeznek, ki ér hamarabb.
Szobaablak alatt folyik a kórházhatár,
csirizes nagyanyám
a zöld, kék, rózsaszín táblák közt tempózik fehér habokban,
nagyapám előrehajít egy csikket,
kialszik.

A legnehezebb halál veled
egyszerre ébredni reggel,
még most is, hogy már más mellett.

KOTNYEK ISTVÁN: Kötődés

Radnai István

telített évszakok

a friss szelek fehér felhőkkel futnak
olvadt arany a nap a sárga
nőszírom szirmain
pöttyös kis bogár ringatózik
alszik éppen

mintha a nép az imént lelkesedve
hossannát kiáltott volna
rabló barrabások zsoldjában
mégis a keresztre vele zúg
árva századunk
így borul nappali sötétbe

szent eső veri a feltört földeket
gyávák és júdasok fordul az idő
kalászt terem a búza
bár elhaltak a tavalyi magok
virág teríti be a kerteket

gyümölcs alatt roskad már
a terméketlen fügefa
megsüvegelik az útszéli keresztet

fohász

a pusztában vándorlunk uram
megbotlunk a kőben
tövis tépi meg ruhánkat
hitünk nem elég
hogyan megismerjük az ígéret földjét

szívünkben terül el a puszta
tetteink a tövisek
gondolataink botlanak a kőben
hit nélkül omlik össze lelkünk
testben sem élhetünk
ránk szakad a pusztulás
amelyet mi tettünk akartunk

száraz szívünknek bort
lelkünknek kenyeret
esőt hogy teremjen a puszta
még ma adj nekünk uram

Szabó Dárió

Őrizetben Churchill mellett

Sok párna között alszik, reggel pedig előbb mos fogat, minthogy meginná azt az egy pohár vizet, amely segíti begyakorolni az óraműpontosságú nyeléseket, hogy majd később minél előzőkenyebb nyelvmozgással küldhesse mélyre a whiskyt. Leginkább ez jellemzi Winston Churchillt, akit mindnyájan jól ismerünk, vagy legalábbis kellemes rokon képében sokkal megnyugtatóbb elképzelnünk, mint bárhogy máshogy.

Talán példát vehetnénk a lovakról. A lovaknak van egy olyan különös szokásuk, hogy levegőt nyelnek. Egyesek ezt abnormális viselkedésnek titulálják, de én teljesen érthetőnek tartom, hiszen a fogság miatt alakul így. Churchill nyeléseit nehéz elképzelni folyadék nélkül. Nekem a történelmet kéne lenyelnem, el kéne fogadnom végre, hogy a kultuszoknak semmi értelmük, és épp ezért működnek. A működésüket nagyon nehéz elfogadnom. Kinyitom a számat, befogadok némi levegőt, a nyelvcsapom alján a nyálam harmatosossá válik. Ha valami, hát ez működik. Mágikus realizmus lenne? Nem hinném, de Churchill a gyomromig lelát közben, mégsem érzi az emésztés eklektikus szagát, és azt sem hallja, hogy odalent egy párbeszéd fortyog.

Két dolog van, amit nem szeretek egy prózában. Az egyik az önreflexió, a másik a párbeszéd. Kizökkentően didaktikus a párbeszéd jelölése, túlszerkesztett giccs, fogva tartja a megszólalás pillanatát. A kabinet itt áll előttem egy nagytóval, körbeadják, egyenként akarnak lenézni a torkomba ők is, hogy aztán megvitassák: semmi gond, tapasszátok be a száját egy plakáttal. Abban, amit a párbeszédéről gondolok, talán hasonlítanak rám.

Churchillt kikísérik, főbe lövik, belerakják egy kád vízbe, aztán visszajönnek, és egy ideig nem tudják, mitévők legyenek. Mondanék nekik egy szép leírást a teremről, ahol fogva tartanak, vagyok olyan fegyelmetlen, hogy még egy ilyen helyzetben is a szépségről akarjak beszélni. Hogy értelme van-e, azt majd egy későbbi kor eldönti. Egyszer azt mondtam Churchillnek, hogy minden értelmet meg kell előznie a szépségnek, hogy a szépség valójában egy kötőszó. Ezután pár percig nem nyelt annyit, amennyit szokott. Mégsem tűnt úgy, hogy a hatásom alá került, inkább egy olyan ember benyomását keltette, aki, még ha nem is értett velem egyet, a tapintatosság mellett döntött. Nem is tudta, hogy a nyelés előtti szótlanág milyen erényes, nem is tudta, hogy mialatt szavaimmal eltereltem a figyelmét, a kabinet arról állapodott meg, hogy én már nem nevezhetem többé írónak magamat, hanem polgárjogi aktivistának számítok. Ezért fordultam hát a szépség felé. Aki a szépséget látja, ő nem lehet aktivista, ő tudja, hogy nincs egyenlőség. A franc se akarja, hogy ne nevezhessem nevén magam, hogy féljek attól, ami vagyok. Mondanám, hogy Churchill aznap este nem gyűjtött rá, de hazudnék. Churchill aznap este engem is megkínált egy szivarral. Évek óta erre vártam, mégsem fogadtam el. A füstöt nem lehet lenyelni, nyeltem párat nélküle.

Nem láttam, hogy nyílna az ajtó, csak megütötte a fülemet egy illetlen zaj – biztos bejött valaki. Egyszer csak megjelent a balomon egy töpörödött uraság. A földön lévő szürkés aktatáskájából kihúzott egy hengeresre tekert aktát – esküszöm, röhögni tudtam volna, olyan magabiztossággal tette, hogy úgy nézett ki, mint Artúr király az Excaliburral. Most komolyan? Tőlem kell megvédeni ezt az országot? Rajta komám, kanyarints az alhasi zsíromból némi függetlenséget, biztos ezért hagytak itt ülve – gondoltam, és ha nem lett volna plakát a számon, meg is mondtam volna neki.

Egy darabig csak bámult, aztán hirtelen zsebre rakta a szabad kezét, a másikban az aktát tartotta, amivel lassan, szinte láthatatlanul paskolta a combját, a hasát pedig szépen kidüllesztette. Már csak egy cigi hiányzott a szájából, és esküszöm, annyira magával ragadott, ahogy az arcizmai szüntelenül lifteznek a pöffeszkedő félmosoly és méla undor állapotai között,

hogy ez az egyenlőtlenség hirtelen széppé kezdett válni bennem – szívesen neki adtam volna azt a szívart, amelyet korábban nem fogadtam el Winstontól.

Az áldóját, a kabinet tudta, kit kell beküldeni. Ez a fickó, nevezzük Artúr királynak, közelebb lépett és egy hanyag csuklómozdulattal letépte a számról a plakátot. A következő lendülettel pedig zsinórban négyszer vert arcon ököllel. Semmi amatőrizmus nem volt abban, ahogy ütött, nem húzta hátra a karját maga mögé, hogy nagyobb legyen az ijedelem, mint az ütés, nem volt hatásadás, úgy ütött, mint egy bokszoló, vállból. Mintha ez tényleg munka lenne, nem a színház, ez fájt benne a legjobban. Elismerem, a kultúra embere, de többet nem gondolok rá Artúrként. Hogy nagy bajban vagyok, az csak ekkor tudatosult bennem igazán, Churchill halálát még nem tudtam eléggé komolyan venni, egy ekkora ember nem halhat meg, mondtam én, hogy a kultuszoktól nem szabadulok. A fejem úgy zsongott, mintha egy durva szövésű zsákot húztak volna rá, mely minden mozdulatnál le akar hántani egy-egy újabb celofánvékony réteget az arcomról. Hogy vérzem is, azt persze csak az öklén láttam. Nyaktól felfelé egyetlen pontom volt, ahol nem éreztem semmi kellemetlent: a nyelvcsapom, amely egy izlandi póniló konokságát tartotta fent bennem. Maga volt a remény az a hűvösség, amely a nyelvcsapomon pergett le, amikor nehezen résnyire nyitottam a számat.

Ha ez a szöveg egy félrenyeléssel végződik, azon egyikünk sem lepődne meg, de inkább azt javaslom, csak nyisd ki a szádat, majd várj egy kicsit. A szájüregben a fogak lassan párnává változnak, a gyomorból az egyik fél feljön egy kicsit megpihenni.

KOTNYEK ISTVÁN: Kütyük két citrommal

Debreczeny György
valaki ellopta az ostort

kollázs Birtalan Ferenc verseiből

egy klottgatyamentes nap végén
rázta a seggét a szocializmus
szeretni kell
odaadni magamat
a karéj zsíroskenyérnek

nem okollak káromkodással
idealizált pillanat
a sezlony füstje égre kavarog
részletre vettük a klottgatyát
a sezlonyt meg a füstöt
lehet-e valaki nálam gazdagabb?

az őszt kaptam azon a nyáron
szakítottam az önostorozással
angyalok
valaki ellopta az ostort
hitelt nem ad a zöldszemes
léptek alatt az októberi hó röhög
remeg
szeretni kell a megszokást
és érezni az avarillatot

nem okollak szocializmus valaga
akarom mondani világa
lehet hogy meghaltál
nem tudom
falatnyi por és gázolaj kell

ősszel vettük a Tavasz tévét
a népek tavasza jön
nagy cekkerekkel
a piacról a legkisebb fiú

véletlen

egy újsághírrre

megsebesítette a pályaudvar
a gyanúsítottat a nyomozók szerint
megsebesítette a pályaudvart
a gyanúsított a nyomozók szerint

mindketten ittasak voltak
amikor hozzákezdtek a veszekedéshez
mindketten veszekedtek
amikor hozzákezdtek az italozáshoz

fényes nappal a vasútállomáson
egy élesnek látszó tárggyal
megszúrta magát a rendőrség szóvivője
de a szúrcsatornáról nem nyilatkozott

fényes nappal az ittas pályaudvar
megsebesítette a vasútállomást
a gyanúsított minden gyanú felett állt
pontosabban inkább tántorgott egy kicsit

a vasútállomás szóvivője
még leittasodása előtt leittasodott
a nyomozók szerint
de szerinte a nyomozók voltak ittasak

fényes nappal rögzítette a nyomokat
a gyanúsított a pályaudvaron
a nyomok sokat nyomtak a latban
abban a pillanatban

az italozás a vasútállomáson
rögtön kiszúrta a gyanúsítottat
egy élesnek látszó tárggyal megszúrta
amiről a nyomozás során kiderült

hogyan életlen